

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د ژوند مهارتونه

دریم ټولگی

نېټه: ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com

کې پې اخیستنه او خرڅونه په
رڼي چلند کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې

او د ساینس د مرکز معینیت

د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي

کتابونو د تالیف لوی ریاست

د ژوند مهارتونه

دریم ټولگی

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ. ش.

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقيق کمیټې

ليکوالان:

۱. ترينا ستار محب زاده د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د بیولوژي دپيارتمنت علمي غړې.
۲. د سر مؤلف مرستیاله پروین قاريزاده لملي د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د بیولوژي دپيارتمنت آمره.
۳. د سر مؤلف مرستیاله رابعه منصور د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د فزیک دپيارتمنت آمره.
۴. ژباورنکی: د مولف مرستیال سهراب دیدار د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د پښتو دپيارتمنت علمي غړی.

تایید او مطالعه:

د ولسي او مشرانو جرگې د دیني، پوهني او عالي تحصیلاتو د کمیسیونونو محترم غړي.

د تدقيق او خپرني کمیټې:

د کابل پوهنتون:

پرهانده د کتور الف شاه خدران د تولنيزو علومو د پوهنځي استاد.

د پوهنې وزارت:

- پوهنوال حميدالله ويلا د پوهنې وزارت د علمي شورا غړی.
- محمد عزيز بختيار د پوهنې وزارت سلاکار.
- غلام سرور بغلاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د دري دپيارتمنت علمي غړی.

د کابل ښار د پوهنې ریاست:

- رحمت الله د ميريس هوتکي د ليسي ښوونکی.
- فريده د قاري عبدالله د ليسي ښوونکې.

د کولمبيا ټيم:

سوسن وردک.

د محتوا، ديني، فرهنگي او سياسي برخو د خپرني کمیټه:

- ډاکټر عطاء الله واحديار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئيس.
- حيات الله ناصر د پوهنې وزارت د علمي شورا غړی.
- د کتور محمد يوسف نيازي د پوهنې وزارت سلاکار.

د خپرني او تدقيق د اداري کمیټه:

- د کتور اسدالله محقق د تعليمي نصاب د پراختيا، د ښوونکو د روزنې او د ساينس مرکز معين
 - د کتور شېر علي طرفي د تعليمي نصاب د پراختيا د پروژې مسؤل
 - د سر مؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستاني د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئيس
- طرح او ويزاين: حميدالله غفاري

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملي سرو د

دا وطن افغانستان دی دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د توري هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي پامېریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به لکه زړه وي جلاویدان
نوم د حق مودی رهبر وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پېغام گړانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پرمهدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لویو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤلیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاري چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ټکي د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

لړ لیک

سړ لیک شمېر

لمړۍ فصل

۱	سو له ییز ژوند	۱
۳	د سو له ییز ژوند لارې چارې	۲
۵	له نورو سره گډ ژوند	۳
۷	له نورو سره خواخوږی	۴
۹	ځان پېژندنه	۵
۱۱	حق غوښتنه	۶
۱۳	زړورتیا درلودل	۷
۱۵	د ستونزو پېژندنه	۸
۱۷	د ستونزو حل	۹
۱۹	غوسه	۱۰
۲۱	تېرېدنه او پخلاينه	۱۱
۲۳	د لومړۍ فصل لنډيز	۱۲

دویم فصل

۲۵	شکر ایستل	۱۳
۲۷	خیر رسول	۱۴
۲۹	خو شېبختي او بد بیني	۱۵
۳۱	ښه شخص	۱۶
۳۳	ښه اخلاق	۱۷
۳۵	ځان او نورو ته درناوی	۱۸
۳۷	د نورو قدر کول	۱۹
۳۹	ښه نظر ور کول	۲۰
۴۱	له نورو سره ښه چلند کول	۲۱
۴۳	په ځان او نورو مهرباني	۲۲

۴۵	صبر او حوصله	۲۳
۴۷	د نورو خبرو ته غورښول	۲۴
۴۹	د اختلافونو په باره کې مفاهمه	۲۵
۵۱	د دویم فصل لنډيز	۲۶

درېم فصل

۵۳	توده او سړه هوا	۲۷
۵۵	د طبیعي پېښو خطرونه	۲۸
۵۷	له حیوانې ناروغیو څخه ځان ساتل	۲۹
۵۹	په کور کې له خطرونو څخه مخنیوی	۳۰
۶۱	په سرکونو باندې له خطرونو څخه ځان ساتل	۳۱
۶۳	د ماین او وسلې څخه ځان ساتل	۳۲
۶۵	د غیر صحي اوبو له خطرونه ځان ساتل	۳۳
۶۷	د حفظ الصحي مراعاتول	۳۴
۶۹	د درېم فصل لنډيز	۳۵

څلورم فصل

۷۱	د نورو د نظریو قدر کول	۳۶
۷۳	زمونږ د هېواد قومونه	۳۷
۷۵	زمونږ د هېواد ژبې	۳۸
۷۷	ورته والي او قومي دودونه	۳۹
۷۹	ښاري او کلیوالي ژوند	۴۰
۸۱	د څلورم فصل لنډيز	۴۱

د ښوونکي له پاره عمومي لارښوونې:

ګرانو ښوونکو! د دریم ټولګي (د ژوند مهارتونه) کتاب د فعال سیستم (شاګرد محورې) له مخې تالیف شوی دی. دغه هدف د ټولنې د بچیانو د لوړمړنیو اړتیاو په پام کې نیولو سره ټاکل شوی دی. هیله من یو چې دغه هدف د ټولنې د بچیانو او له یوه سالم انساني ژوندانه سره د هغوي مینه رامنځته کړي.

که څه هم د کتاب په لیکلو کې لږ توپیر موجود دی (هغه هم د ښوونکي له پاره عمومي لارښوونې او د زده کړې فعالیت) په بشپړ او هر اړخیزه توګه په لومړۍ برخه کې لیکل شوي دي. ښاغلي ښوونکي زیاته ګټه ترې اخیستلې شي او دغه راز د کتاب په ځینو مخونو کې د زده کوونکو له پاره هم ځینې فعالیتونه روښانه شوي دي. د کتاب د جوړښت په باره کې باید ووايو چې کتاب څلور فصلونه او ۴۱ لوسته لري. د کتاب فصلونه او لوستونه له یو بل سره منطقي ارتباط لري. په یو کال کې ۵۲ درسي ساعتونه ورته ټاکل شوي دي.

د یادولو وړ ده چې د لومړي او دوهم فصل له پاره درې اضافي ساعتونه او د دوو وروستیو فصلونو له پاره دوه اضافي ساعتونه په پام کې نیول شوي دي چې د ځینو معذرتونو د رامنځته کېدو په وخت د ساعتونو د له لاسه ورکولو یا د زده کوونکو د علاقې وړ فعالیتونو د تکرار په وخت کې ترې استفاده وشي.

هر لوست دوه مخه دی چې په لومړي مخ کې سرلیک، موخه، فکر رامنځته کوونکي پوښتنې، انځورونه او د زده کوونکو له پاره یو دوه د زده کړې فعالیتونه ځای شوي دي. په دویم مخ کې د لوست متن، د متن د اساسي مفاهیمو په باره کې پوښتنې، د تدریس شوي لوست ارزښاتي او کورنۍ دنده ځای شوي ده. لوست ورکول هغه وخت ښه اغیزه لري چې د زده کوونکو له پاره د زده کړې یو رښتینی چاپیریال په لاندې توګه رامنځته شي.

د زده کړي چاپیریال

۱- هره ورځ خپل لوست په سلام ویلو او احوال پوښتنه پیل کړئ. له هغو زده کوونکو څخه چې په ستونزو اخته دي د بیلګې په توګه ناروغه شوي وو یا څه نورې ستونزې یې درلودې پوښتنه وکړئ.

۲- له زده کوونکو سره په خندا او خوشحالی خبرې وکړئ هڅه وکړئ چې د ټولګي چاپیریال د خوشحالی له پاره له مناسبو کیسو او لطیفو څخه کار واخلئ.

۳- د زده کوونکو خبرو ته په درناوي سره غوږ و نیستی. هڅه وکړئ چې د پوښتنې د

کولو او د نظر څرگندولو روحیه یې پیاوړې کوئ.

۴- زده کوونکي هر کوچني پرمختګ ته وهڅوئ او د هغوی د زیارستاینه وکړئ.

۵- د زده کوونکو سره له ملنډه او سپکو الفاظونه ډډه وکړي.

۶- د ټولګې د بوالونه په هغو انځورونو ښکلي کړئ چې زده کوونکو کښلي وي.

۷- معیوبو، معلولو او هغو زده کوونکو ته چې له چا سره نه کيږي (ګوښه کړی) وي زیاته پاملرنه وکړئ. د هغوی د فعالیتونو په ابتدا کې ورسره مرسته وکړئ چې د هغوی د هڅونې وړ وګرځي.

۸- د لوست له پیل تر مخه د کتاب په فصلونو کې ټول لیکل شوي موضوعات له نظره تیر کړئ چې عمومي هدفونه درته څرګند شي. ځان سره فکر وکړئ چې څه ډول کولی شئ زده کوونکي پوه کړئ.

۹- راتلونکي لوست ته د تیاري له پاره د لوست د هدف برخې، فکر را منځته کوونکي پوښتې، په انځورونو کې مهم ټکي، د زده کوونکو د زده کړې فعالیتونه، د لوست متن، د ارزښاتي او کورنۍ دندې برخې، ښه مطالعه او تحلیل کړئ.

۱۰- ښاغلي ښوونکی دې د نوي لوست د انځورونو او رسمونو د تشریح او تحلیل اویر هغه پورې د اړوندو کیسو د جوړولو له پاره بشپړ تیاری ولري. د لوست متن او عبارت دې په لوړه اواز ووايي او مفهوم دې په ساده ژبه بیان کړي او وروسته دې له زده کوونکو څخه د هغه علمي مفهوم وغواړي چې ویني وايي او کله دې له زده کوونکو سره په چوپه خوله لوستل تمرین کړي او د لوست د مفهوم پوښتنه دې ترې وکړي.

۱۱- له احوال پوښتنې څخه وروسته په تیر لوست یو نظر وکړئ چې ایا کورنۍ دندې انځورونه وګورئ او تشریح یې کړئ له څو زده کوونکو څخه وغواړئ چې خپلي جملې ووايي او خپل انځورونه تشریح کړي له هغو وغواړئ چې د تیر لوست لنډیز او یا هغه څه چې له خپلو میندو او پلرونو څخه یې اورېدلې وي د کورنۍ دندې په توګه ووايي.

۱۲- بناغلي ښوونکي دي په تير لوست باندې له نظر څخه وروسته د مثالونو او پوښتنو په واسطه د تير لوست ارتباط دنوي لوست سره وکړي. دنوي درس په هدف زده کوونکي پوه کړي شي چې د دې لوست له زده کړې وروسته کوم مهارت اوتوانايي ترلاسه کوي او په هغه لوست له پوهېدو وروسته دهغوي په سلوک کې کوم مثبت بدلون را منځه کيږي او څه ډول

دخوښۍ احساس کوي.

۱۳- بناغلي ښوونکي دي نوی لوست په هغو پوښتنو پيل کړي چې له هدف څخه وروسته ځای په ځای شوي دي. داسي پوښتنو طرحه کول په حقيقت کې د زده کوونکو دنوي لوست په باره کې دهغوی پخواني معلومات معلومات معلوموي او هغوي دې ته هڅوي چې فکر وکړي.

۱۴- دلوست زیاتره برخه انځورونه او رسمونه دي چې باید په خپله د زده کوونکو له خوا تشرېح شي.

زده کوونکو ته دې وخت ورکړی چې په انځورونو باندې په ډله ییزه توګه خبرې وکړي او وروسته دې یو تن دخپل ګروپ په استازیتوب په لور او از تشرېح کړي چې په رسمونو کې یې څه شي لیدلي دي؟

بناغلي ښوونکي دي د زده کوونکو دخبرو په تایید د انځورونو اود نوي لوست دسرلیک په باره کې زباني څرګندوني وکړي

۱۵- دښي زده کړې له پاره سیمه ییزو مثالونو او کیسو څخه کار واخلي او دلوست متن په لوړ اواز ووايي وروسته یو دوو زده کوونکو ته ووايي چې لوست تکرار کړي او بیا له هغوی څخه پوښتنه وکړي چې دلوست دمتن په باره کې څه وپوهېدل. وروسته دې هغه په ساده ژبه بیان کړي.

۱۶- د دې مضمون زده کړه کې دزه کوونکو عملي کار، د ډرامو اجرا کول، کیسو او فلک هیو ویل او د رسمونو ایستل ضروري بلل کېږي د دې چارو سرته رسول به لومړی ستونزمن کار وي خو د وخت په تېرېدو سره زده کوونکي ورسره عادت کېږي.

فعالیتونه او ونډه اخیستنه:

۱۷- ښوونځي ته د راتګ په لومړۍ یادوهمه ورځ د ټولګي ټول زده کوونکي له څلورو څخه تر شپږو گروپونو باندي وویشئ. هر گروپ په ځانګړي شمېر لکه (۲، ۳، ۱ او نورو) ونمورئ له دغې ډلبندي څخه د زده کړې په فعالیتونو کې کارو کړئ.

۱۸- د فعالیتونو په جریان کې ښي زړه زده کوونکو ته وخت ورکړئ چې صنفی فعالیتونو کې ونډه واخلي او په خپل ځان باندي باور پیدا کړي.

۱۹- ښاغلی ښوونکی! دلوست په پای کې زده کوونکو ته کورنۍ دنده ورکړئ له کورنۍ دندي څخه موڅه کورنیو ته د درسي مفاهیمو لېږدول او له هغوي سره د نظر راکړه ورکړه ده. دغه راز موضوعاتو تکرار د زده کوونکو د ښه پوهېدو سبب ګرځي او د هغوی په دایمي عادت بدلیږي. هغه پوښتنې چې له میندو او پلرونو څخه یې اوري ټولګي ته راوړي او ګټه ور څخه واخلي، دغه راز د انځورونو کښل، جملو لیکل، د ځینو مفاهیمو لست کول په کورني کار کې شامل او د لیدلو وړ دي.

۲۰- د ژوند مهارتونو په کتاب کې د زده کوونکو هر فعالیت له پیل څخه تر پای د غور او ارزیايي وړ دی.

۲۱- د زده کوونکو د همیشني ارزیا یې له پاره یوه کتایچه پراېره کړئ او هر زده کوونکي ته یو مخ ځانګړی کړئ. په دې مخونو کې د زده کړې په فعالیتونو کې د زده کوونکو د ونډې په هکله د خپلې ارزیا یې او لیدنې نتایجې د زده کوونکو په سلوک کې مثبت بدلونونه وليکئ.

د هري اونۍ په پای کې د ارزيايي د پانو مخونه وگورئ چې د زده کونکو له پرمختګ څخه خبر شئ د هغو په باره کې چې مرستي ته اړتيا لري ټاکلي تدبيرونه ونيسئ.

۲۲- د ارزيايي د پانو په ليدلو سره کولی شئ د خپل لوست ورکولو په ميتود او لارو چارو باندې باور تر لاسه کړئ او زياته پرمختيا وکړئ. که چېرې د ارزيايي قوس نرولي وي لطفا د هغو زده کونکو په هکله چې زياتې مرستي ته اړتيا لري ټاکلې تدبيرونه ونيسئ.

۲۳- په دې مضمون کې د اساسي مفاهيمو د زده کړې تر لاسه کول د زده کونکو په چلند کې عملي مهارتونه او مثبت بدلون د ارزيايي ملاک گرځي.

لومړۍ فصل

سوله ييز ژوند

لومړۍ لوست

موږ څه زده کوونکي به په کور، ښوونځي، جومات او د خلکو ترمنځ د سوله ييز ژوند لارې چارې زده کړي.

پوښتنې

- په جومات کې د کومو آدابو رعایت کول ضروري دي؟
 - د کور، ښوونځي او یا ټولنې په کارونو کې مرسته څه ګټه لري؟
 - څرنگه کولی شو چې له ګاونډي سره مرسته وکړو؟
 - ولې په بد عمل او وینا سره انسان له ټولنې څخه لیرې کېږي؟
- ووايئ چې په انځورونو کې څه ګورئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په ګروپونو کې لومړۍ ښه چلند او بیا بد چلند تمثیل او پرتله کړي او نتیجه یې تر لاسه کړي.
- زده کوونکي دي د یوه سوله ييز ژوند ښیښګې بیان کړي او ودي وایي چې یوه ستونزه څه ډول حل کوي.

دینې لولۍ او مفهوم تری واخلئ!

موږ جو مټات او ښوونځي ته ځو. له خپلو ټولگيو الو سره يو ځای درس وايو. د ټولگي، د جو مټات د انگړ او خپل ښوونځي په پاڅولو کې ونډه اخلو. جو مټات او ښوونځي زموږ د ټولنې يوه کوچنۍ ټولنه ده، غواړو چې له جو مټات او ښوونځي څخه د يو ښه او سوله ييز ژوندانه د بنسټ ايښودل زده کړو ترڅو وکړای شو په خپله ټولنه کې له نورو هېوادوالو سره مرسته او په سوله او دوستۍ کې ژوند وکړو او نیک چلند ولرو. د يو بل په وړاندې له رښتيا، صبر او حوصلې، دوستۍ، پخلاينې او ښې څخه کار واخلو، چې ټول يو بل ته گران او ژوند مو سوله ييز وي.

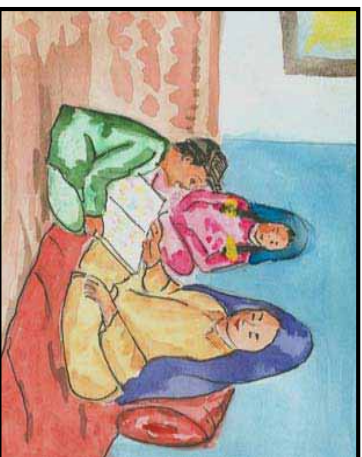
پوښتنې:

- په خپل ټولنيز ژوند کې څه ډول چلند غوره کوئ؟
- څه ډول له نورو خلکو سره مرسته کېږي؟
- آیا د ښه او بد چلند توپير کولای شئ؟
- په ورځني ژوند کې رښتيا ويل څه گټه لري؟

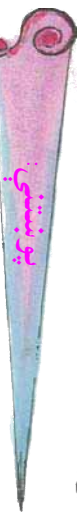
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپلې کورنۍ له غړو سره په ژوندانه کې د سوله ييز چلند په هکله کيسې او خبرې وکړي او د يوه سوله ييز چلند په باره کې دې يوه جمله وليکي.

موخه: زده کوونکي په سوله ییز چلند پوه شي او د آرامۍ، سولې او بری په خاطر ترې زیاته گټه واخلي.

- هغه څوک چې خپه وي د خبرو او رېدل یې څه گټه لري؟
- ښه غوښتل او ښه کول څه گټه لري او د څه سبب کېږي؟
- څه ډول کولی شو چې د ښمې په سوله او دوستۍ بدله کړو؟
- د غوسې د له منځه وړلو لپاره باید څه وکړو؟

روایت چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په گروپونو کې تمثيل کړي چې د یو چا قهر څه ډول په پخلاينه تېدیلوي یعنې له کومې لارې څخه کار واخلي.
- زده کوونکي دي د سوله ییز چلند د گټې په باره کې یوه جمله ولیکي او خپلو ټولگيو الوته دي ولولي.

کله چې له چا سره مخامخ کیږو باید دوستانه چلند وکړو.

د خپل دوست خبرو ته غوږ کیږدو. که چېرې کوم خپګان موجود وي بېنښه وغواړو. که چېرې څوک زموږ د ناراحتۍ سبب کېږي له هغه سره خبرې وکړو او له قهر څخه کار وانه خلو، هغه ته بېنښه وکړو چې سوله او دوستي رامنځته شي او دواړه خوشحاله او سو.

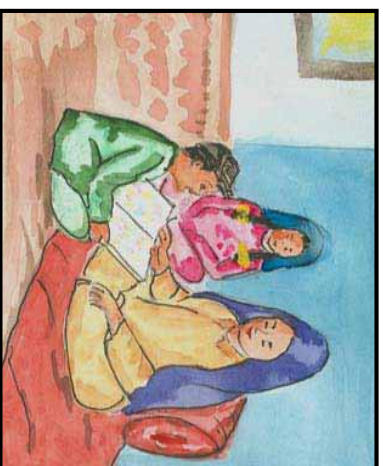
پوښتنې:

- له کوم سوله ییز چلند سره آشنا یاست؟
- سوله او پخلاینه د څه سبب کېږي؟
- جنګ د څه سبب کېږي؟
- څرنگه کولی شو چې په سوله او آرامۍ سره ژوند وکړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د سوله ییز ژوند په باب له خپلې کورنۍ سره خبرې وکړي او د څو سوله ییزو چلندونو لست دي جوړ کړي.

موږ خه زده کوونکي به د نورو سره د گډ ژوند په ارزښت پوه شي د خلکو حقوق او شتمنۍ ته د زناوې ولري.

پوښتنې

- موږ ولې په کور کې له پلار، مور او وروړ سره یو ځای ژوند کوو؟
- موږ ولې په ټولگي کې له ټولگيو الو سره او په ښوونځي کې له زده کوونکو سره دوست او سو؟
- کله چې څوک مطالعه کوي او یا خبرونو ته غوږ نیسي زموږ دنده څه ده؟
- په زور او له اجازې پرته د چا د مال او پیسو اخیستل د څه سبب کېږي؟
- آیا هغه شی چې استفاده ترې کوئ بیرته په خپل ځای بدئ؟

وړایت چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

زده کوونکي دي د خپلې خوښې په درې کسيزو گروپونو کې په جلا جلا ډول د خپلې کورنۍ له غړو سره او له خپلو ټولگيو الو سره گډ ژوند تمثيل کړي.
زده کوونکي دي په کور يا ښوونځي کې د گډ ژوند ښځنې د ټولگي په وړاندې څرگندې کړي.

ويي لولۍ او مفهوم تړي واخلۍ

موږ د کور غړی یو بل ته درناوی لرو او د کور په کارونو کې له یو بل سره مرسته کوو. له خور او وروړ سره ښه چلند کوو.

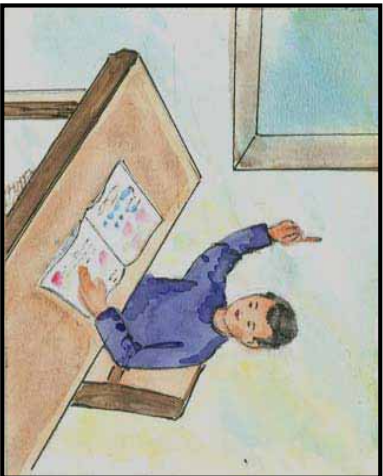
د یو بل شیان نه ماتوو، د کور سامان او

وسایل له استفادې وروسته په خپل ځای ږدو. چې بیا ورپسې سرگردان نه شو. په ټولګي کې له خپلو ټولګیوالو سره ګډ ژوند کوو. یو له بله د دوستان یو، د خپل ټولګیوال ځای په زور نه نیسو، له اجازې پرته د چاشیان نه اخلو د ستونزې د حل لپاره یو بل سره مشوره کوو او یا له ښوونکي صاحب څخه مرسته غواړو.

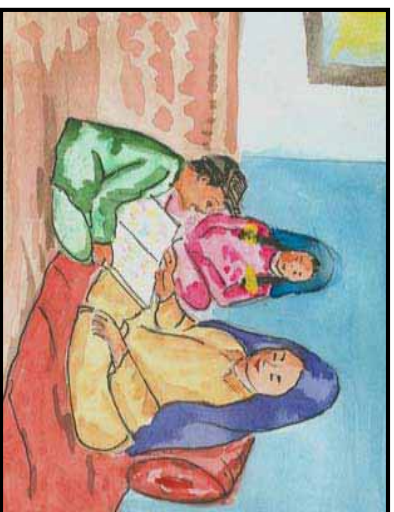
پوښتنې:

په کور او ښوونځي کې کوم ګډ شیان لرو؟
ولې د نورو حقوقو ته درناوی ولرو؟
په ګډ ژوندون کې مشوره څه ګټه لري؟
له نورو سره مرسته څه ښېګڼې لري؟

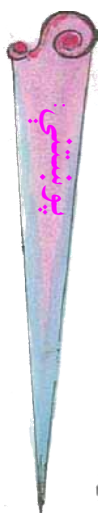
کورنۍ دنده:

زده کوونکي د ګډ ژوندانه په بنسټګړو د خپلې کورنۍ له غړیو سره خبرې وکړي او د هغه په باره کې دې یوه جمله وليکي.

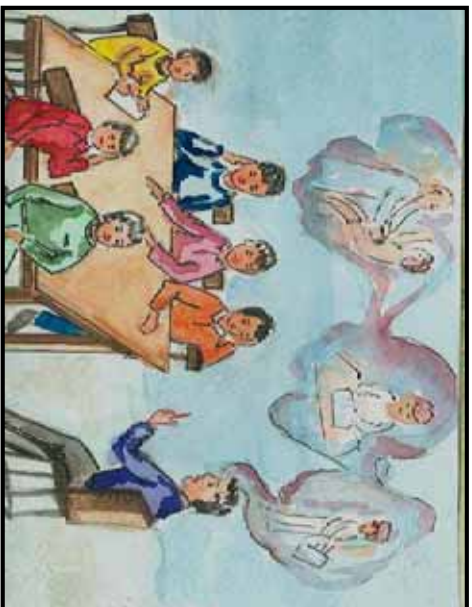

موڅه زده کړونکي بايد پوره شي چې هر څوک جلا خواص او ځانگړتياوي لري بايد په تو لښار ژوندانه کې دغه فردي توپيرونه په پام کې ونيسي چې وکړای شي له نورو سره مرسته وکړي.

- آیا د نورو له پريشانۍ څخه اغېزمن کېږئ؟
- له يوه ټولگيوال سره چې خپه وي څنگه مرسته کولی شئ؟
- که چېرې يو معيوب ووينئ څه ډول احساس کوئ؟
- تاسو دغم او پريشانۍ په وخت کې له نورو څه هيله لرئ؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

- زده کړونکي دې په گروپونو کې تشيل کړي چې دوستان څه ډول د يو بل په غم او خوښۍ کې گټور ون کوي.
- زده کړونکي دې د خپل يو ټولگيوال په هکله چې په يوه ترافیکي پېښه کې يې زيان ليدلی وي، څه ډول مرسته او همدردي کولی شي له يو بل سره بحث او خبرې وکړي.

ويي لولۍ او مفهوم ترم تري واخلۍ

موږ زده کوونکي زيار باسو چي تل مهربان او زړه سواندي اوسو. له هغو اشخاصو او حيواناتو سره چي زيان ورته رسيدلی وي مرسته کوو. د دوستانو په خوشحالی، خوښ او په غم يي خپه کړو او له هغو سره خواخوږی وکړو.

پوښتنې:

- د نورو خلکو د دردونو او غمونو سره خواخوږی د څه سبب کېږي؟
- د نورو خلکو د غم او خوښۍ په وړاندې خپله همدردی څه ډول څرگندولی شو؟
- آیا له معيوبو اشخاصو سره همدردی خپله وظيفه بولۍ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د لوست د موضوع په اړوند د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او د همدردۍ په هکله دي يوه جمله وليکي او په ټولگي کې دې ووايي.

موخه: زده کونکي خپل خان او خپله مینه و پیژني او دیوه کار د سرته رسولو لپاره تصمیم و نیولی شي.

- خپل خان څنگه معرفي کولی شي (خوک یا ست او څه غواړئ)؟
- ولې ښوونځي ته راځئ او لوست کوئ؟
- که چېرې غواړئ چې په راتلونکي وخت کې ډاکټران شي څه باید وکړئ؟

وړايئ چې په انځورونو کې څه وښی.

فعالیتونه:

- له زده کونکو څخه وغواړئ چې په گروپونو کې د ورځنیو کارونو د سرته رسولو تصمیم څه ډول تمثیلوي.
- زده کونکي دې په اړوندو گروپونو کې خپل عادتونه یو بل ته ووايي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

ما دخيل خان په باره كې فكر كړى دى. د دريم ټولگى زده كوونكى يم. خپلې جامې پاكي ساتم او د كور په كارونو كې له مور سره مرسته كوم. زه د خپل هر كار لپاره مهال وېش لرم او له چا سره جنګ او دعوانه كوم. زه د لويانو خبرې اورم، خپلې بنسې او بډي ځانگړتياوې پېژنم په ټولنه كې د خپل چلند په ښه والي كې هڅه كوم. هر كار چې په حال او راتلونكي وخت كې سرته رسوم د هغه لپاره مهال وېش جوړوم چې مقصد ته ورسيږم.

پوښتنې

- آيا د سم مهال وېش درلودل د كارونو په سرته رسولو كې له موږ سره مرسته كوي؟
- آيا د تصميم له نيولو مخكې فكر كړئ؟

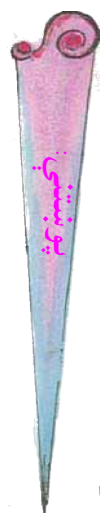
كورنۍ دندې

په دې هکله چې زده کوونکو خپل ځانونه څه ډول پېژندلي دي له خپلو کورنیو سره دې خبرې وکړي او دهغوی ویناوې دې واوري د یو ښه تصمیم د گټې په هکله دې یوه جمله ولیکي.

موږ څه زده کوونکي په خپلو شخصي حقونو پوه شي ، خپلي غوښتني به خوځندې او خپل حق و غوښتلی شي.

- څه شی خپل حق بولئ؟
- د خپلو حقونو د لاسته راوړلو لپاره څه ډول زیار باسئ؟
- د حق غوښتل څه گټه لري؟

وړای چي په انځورونو کي څه وینئ

فعالیتونه:

زده کوونکي دي د حق غوښتلو په باره کي له یو بل سره مفاهمه وکړي او ښه والی دي تر لگيو الو ته ووايي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

هر انسان په خپل ژوند کې حق او غوښتنې لري چې بايد د هغو د لاسته راوړلو لپاره کار وکړي او زيار وباسي. که چيرې ديو انسان حقوق د نورو خلکو تر پښو لاندې کېږي بايد له خپل حق څخه دفاع وکړي. موږ بايد د نظر په څرگندولو او د خپلو کارونو په سرته رسولو کې زيار وباسو. تل رښتيا وايو او ښه کار وکړو.

پوښتنې:

- ولې خپل حق وغواړو؟
- څه وخت په خپل کار کې بريالي کېږو؟
- څه ډول په يوه مسأله کې چې پوهيږو خپل نظر ښکاره کړو؟

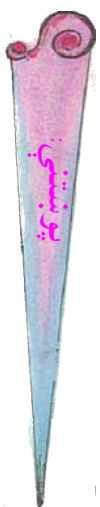
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خپلې کورنۍ له غړو سره د خپل حق په هکله خبرې وکړي او د خپل حق په باره کې دې يوه جمله وليکي.

موخه: زده کوونکي به د اخلاقي زورنیا په ګټه پوره شي او خپل حقوق و غوښتنې شي او حقایق بیان کړي.

- په خبرو کې زورنیا څه ګټه لري؟
- دیو کار په سرته رسولو کې زورنیا د څه سبب کېږي؟
- له خپلو حقونو او دنورو له حقونو څخه څرنگه د فاع کولی شئ؟

وړایۍ چې په انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په ګروپونو کې تمثيل کړي چې دیو ه کار په سرته رسولو کې له څه ډول اخلاقي زورنیا څخه کار اخلي.
- زده کوونکي دي څرګنده کړي چې په زورنیا سره خبرې او یا عمل کول څه ګټه لري.

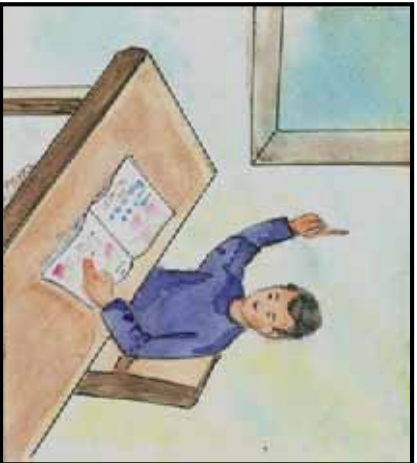
ویي لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسانان زورتيا او استعداد لري. ځني له هغو څخه کار اخلي او ځني له خپلي زورتيا څخه کار اخيستلی نشي. له دې امله نو خلک ورته د خبرو کولو يا عمل کولو وخت نه ورکوي. د داسې خلکو حق هر څوک له منځه وړي او تل ورباندې ظلم کېږي. بايد پوه شو چې هر څوک د خبرو کولو توان لري او يا هم کار سرته رسولی شي په لومړي گام کې بايد کوشش وکړي چې زورتيا پيدا کړي او له خپلي زورتيا څخه د گټورو کارونو په سرته رسولو کې کار واخلې.

پوښتنې:

- ولي د ستونزو د حل لپاره له خپلي زورتيا څخه کار اخلي؟
- څرنگه کولی شو د خپل حق څخه دفاع وکړو؟
- کله چې په زورتيا سره عمل کوئ څه احساس کوئ.

کورنۍ دنده:

زده کونکي دې د خپلې کورنۍ د غړو په مشوره د اخلاقي او بې حايه زورتيا توپير وکړي.

موخه زده کوونکي به ستونزي او د نظر اختلاف وپېژني او د سولې لپاره به نظر څرگند کړي.

- ولي د نورو نظرونه ارزښت ورکړو؟
- آیا د یوه نفر شخصي علاقه له بل سره توپیر لري؟
- کله مو کوښښ کړی دی چې خپله ستونزه حل کړئ؟
- ووايئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په ګروپونو کې له یو بل سره د کتاب او کتابچې د ورکېدو دعوي تمثيل کړي چې د یو بل خبرې نه اوري، دعوه نه حلېږي، جنگ پاي ته نه رسيږي او نور زده کوونکي د دعوي د حل په باره کې نظر ورکوي.
- زده کوونکي دي ووايي چې کله له کومې ستونزې سره مخ شوي او پوه شوي وي چې ستونزه له کومه پيدا شوې ده او څنگه يې حل کړې ده.

ویدی لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسانان يو له بله توپير لري دغه توپيرونه د عقيدې، نظرياتو، رنگ، پوستکي، سترگو، ونې او عمر له مخې وي او تر ټولو مهمه دا چې د انسانانو فکرونه هم يو له بله توپير لري. ځيني انسانان ستونزه درک کولی شي او د حل لاره يې پيدا کوي او که چېرې دغه لاره په سو له ييزه توگه وي ژوند ډېر ښه تيرېږي او يوه کوچنۍ ستونزه لويدلې نشي.

پوښتنې:

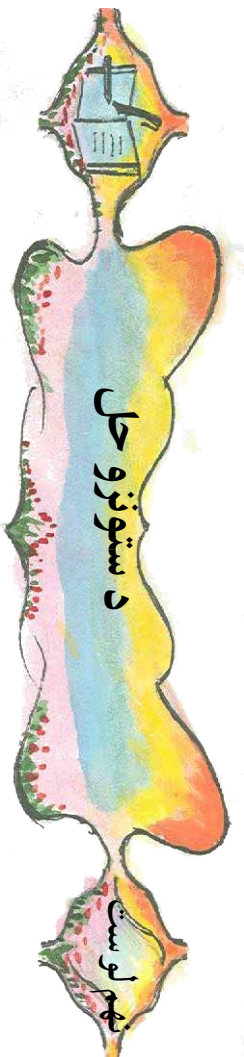
- يوه ستونزه څنگه پېژندلې شئ؟
- که چېرې له موږ سره د يوې ستونزې د حل لارې موجودې وي کومه يې وټاکو؟
- که چېرې د يوې ستونزې د حل لپاره د نظر توافق نه وي، څه کيږي؟

کورنۍ دنده:

زده کونکي دې د يوې ستونزې د حل لپاره خپلې کورنۍ سره خبرې وکړئ ودي وايي چې د بېلابېلو نظرونو له شته والي سره سره کولی شي ستونزه حل کړي.

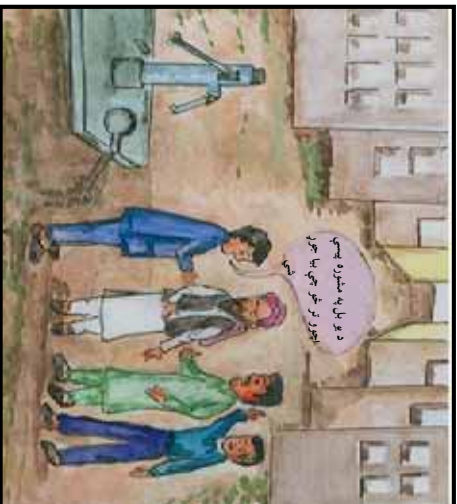

موخه: زده کوونکي به د ستونزو د حل توانايي پيدا کوي، پرابلگونه معلوم او د حل لارې به يې پيدا کوي.

- د يوه کار په سرته رسولو کې که چيرې ستونزه پيدا شي څه بايد وکړو؟
 - ولي هر مطلب د ځان لپاره روښانه کړو؟
 - که چيرې ستونزې وپيژنو څه گټه لري؟
- په انځورونو کې څه وينئ؟

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په گروپونو کې تمثيل کړي چې:
دوه تنه په خپل منځ کې خپه شوي دي، خبرې نه کوي او دريم نفر د هغوي د ستونزې په حل کې مرسته کوي او هغوي پخلا کوي.
زده کوونکي دې له يو بل سره د ستونزو د حل په باره کې نظر څرگند کړي چې له کومې لارې کولی شي ستونزه معلومه کړي.

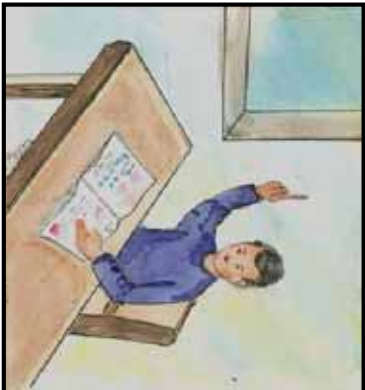
ويي لولۍ او مفهوم تربي و اخلي

د يوي کورنۍ غړي په يوه کورني چاپيريال کې يو خاي ژوند کوي. د کورنۍ غړي ځيني وخت له ستونزو سره مخامخ کېږي او دغه ستونزې د جنجال او دعوي سبب گرځي.

په دې وخت کې د کورنۍ ټول غړي دنده لري چې د حل لاره پيدا کړي، د يو بل خبرې په حوصله سره واورې او د حل يوه مناسبه لاره غوره کړي چې د ټولو په گټه وي.

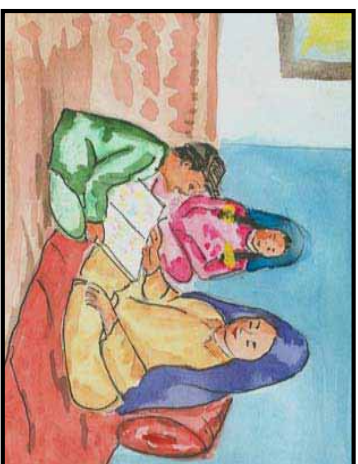
پوښتنې:

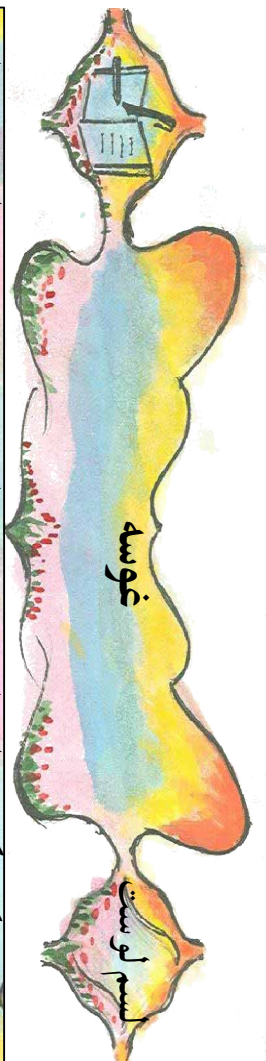

- که چېرې يوه ستونزه په سمه توگه حل نشي څه کېږي؟
- تر اوسه پورې له کومې ستونزې سره مخ شوي ياست؟
- د يوي ستونزې د حل لپاره څو لارې پيدا کېږي؟ کومه يوه ټاکئ؟
- ولې ستونزې رامنځته کېږي؟

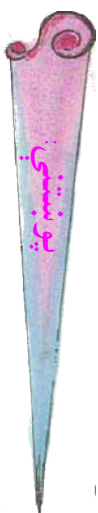
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د يوي ستونزې د حل لپاره له خپل مور او پلار سره مشوره وکړي او ودي وايي چې د ستونزو په حل کې صبر او حوصله څه گټه لري؟

موځه: زده کونکي به د اشخاصو په روحیه باندې د غوسې د منفي اغیزو په باره کې خبرتیا تر لاسه کړي او د منفي هیجانو د پیدا کېدو ځان وساتي.

- څه وخت او ولې په غوسه کېږئ؟
 - د غوسې په وخت کې ولې جگړه او وهل ټکول را منځته کېږي؟
 - ولې وايي چې د غوسې ځواب په غوسه سره نه ورکول کېږي؟
- ووايئ چې په انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

زده کوونکي دې په گروهونو کې تمثیل کړي چې څه شی له عادي غوسې څخه د جگړې سبب کېږي؟ یعنې درناوی له منځه ځي جنگ او دعوه ترې جوړېږي؟

زده کوونکي دې په گروهونو کې د سولې ښېګڼې او د غوسې بدۍ لست کړي او نورو ته دې ووايي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسانان په خپل ژوندانه کې کله کله په غوسه کېږي چې د همېشني کرکې او دښمنۍ سبب کېږي چې د انسان صحت او سلامتي ته هم زیان رسېږي. د غوسې او قهر د له منځه وړلو لپاره باید تل له صبر او حوصلې څخه کار واخلو، د حل لپاره یې خو لارې پیدا کړو او یوه په کې وټاکو چې د دښمنۍ سبب نه شي.

پوښتنې:

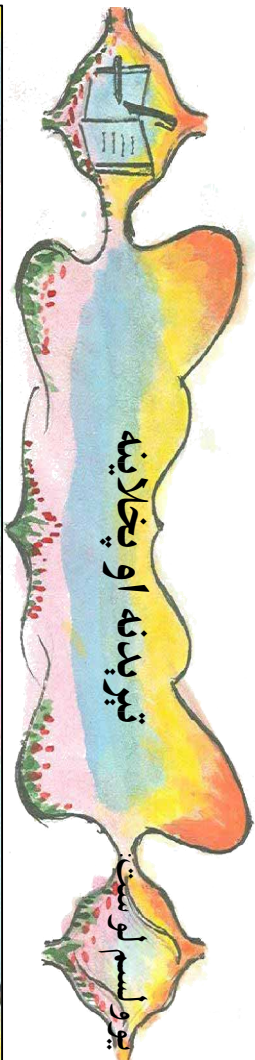
- ولي د غوسې او قهر په وخت کې حوصله وکړو؟
- که زور زیاتۍ را منځته کېږي ولې یې تحلیل کړو؟
- د غوسې په وخت کې څه وکړو چې د جگړې او وهلو ټکو لو مخنیوی وشي؟
- د قهر او غوسې فضا څنګه په پخلاينه بدلولی شو؟

کورنۍ دنده:

زده کونکي دي د قهر او د هغه د مخنیوی په باره کې له خپل مور او پلار سره مشوره وکړي او په دې باره کې دې د هغوی د نظر پوښتنه وکړي.

موخه: زده کوونکي به د بښنې په ارزښت پوه شي؟

- څه شى د قهر سبب او د ښو اړيکو د له منځه تللو سبب کېږي؟
 - څه شى د دوستانه اړيکو سبب کېږي؟
 - بښنه او پخلاینه څه ګټه لري؟
 - آیا د یوې ستونزې د حل لپاره مشوره کوئ؟
- انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تشکیل کړي چې له پخلاینې وروسته ګومه لاره غوره کړي چې پابښت ومومي.
- زده کوونکي دې تیرېدنې او پخلاینې په هکله یوه جمله ولیکي او نورو ته دې ووايي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسانان سولې او پخلاينې ته اړتيا لري. په سوله او پخلاينه کې د انسان ټولې اړتياوې پوره کېږي. کله چې د خلکو تر منځ د عود ه رامنځ ته شي ښه راتلونکي نه لري. مثلاً دوه ورونه يادوه خویندې چې د زيات وخت لپاره يو بل ته په غوسه وي او يو له بل سره خبرې نه کوي په پای کې دواړه ستومانه کېږي او د دواړو د ځپگان سبب گرځي نو بايد د هغوي د پخلا کيدو لپاره کوښښ وشي چې قهر يې په سوله او پخلاينه بدل شي. پخلاينه هغه وخت دوام لري چې تيريدنه او درناوي په کې مراعات شي.

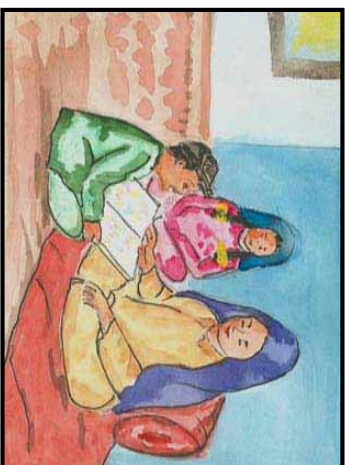
پوښتنې

- آیا چاته مو ښنه کړي؟
- ښنه او پخلا کېدل څه گټه لري؟
- کوم شيان د همیشني، پخلاينې سبب کېږي.

کورنۍ دنده:

زده کونکي دې د ښښې په باره کې یوه جمله وليکي خپلو دوستانو ته دې د پخلاينې او تېرېدنې د ښيگڼو په هکله کيسې وکړي.

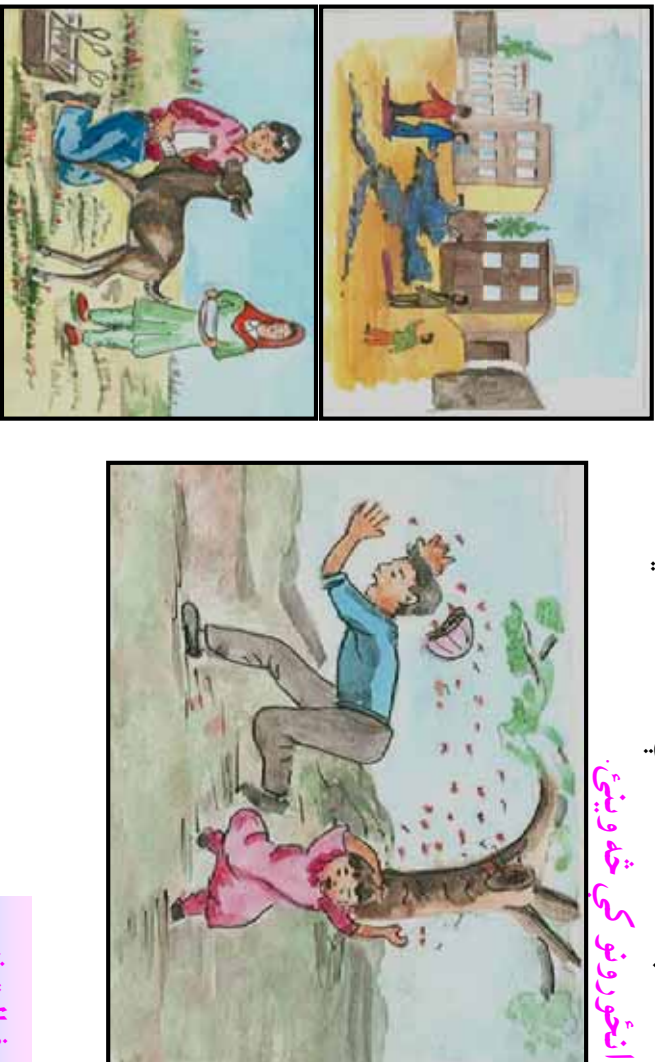

موږ څه زده کوونکي به د فصل د لوستونو غټه ټکي او مفاهيم وويلی شي، او په خپل ورځنی ژوندانه کې به يې عملي خواوې پيدا او ځان ورسره عادت کړي.

پوښتنې

- سوله ييز ژوند څه ګټه لري؟
- ولې د خپل حق په اخیستلو کې کوښښ وکړو؟
- کله مو فکر کړی دی چې ستونزه څنګه پيدا کېږي؟
- د ستونزې د حل په باره کې څه فکر کوئ؟
- پخلاينه او د سولې لار څه ګټه لري؟

انځورونو کې څه وینئ.

فعالیتونه:

له زده کوونکو وغواړئ چې د دې فصل د لوستونو له مفاهيمو څخه يې کوم عملي کړي دي او څومره ګټور ثابت شوي دي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

موږ هلاکان او نجونې چې خپل ټول درسونه لولو، کوښښ کوو چې هغه په خپل ورځني ژوند کې عملي کړو. باید د خپل حق په غوښتلو کې اخلاقي زیورتیا ولرو او ښه فکر وکړو چې د قهر حوټاب په قهر ور نه کړو او سوله ییز چلند غوره کړو چې وکړی شو په سوله او دوستۍ کې ژوند وکړو.

پوښتنې:

- ولي زېږور واوسو؟
- د ستونزو د حل لپاره څه وکړو؟
- سوله او پخلاينه څه گټه لري؟
- آیا کله مو په ژوند کې خپل حق غوښتلی دی؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د هغو لوستونو په هکله چې یې لوستلې خپلو کورنیو ته کيسه وکړي او د هغوي خبرو ته دې غوږ کېږدي.

موږ څه زده کوونکي به مننه او په نعمت شکر ایستنه وپېژني او هغه د خپل عادت یوه برخه وگرځوي.

- ویلي شئ چې خدای څه موږ ته څه شیان راکړي دي؟
 - که چېرې چا له تا سو سره نیکي کړې وي څه ډول له هغه څخه مننه کوئ؟
 - دیو چا د نیکۍ په مقابل کې مننه د څه شي سبب کیږي؟
- په انځورونو کې څه وینئ؟

فعا لیتونه:

- له زده کوونکو وغواړئ چې په خپلو گروپونو کې د خدای څه د نعمتونو لست جوړ کړي او خپلو توالگیمو لوسته یې ووايي.
- زده کوونکي دې د یو چا له خوا د مرستې او مهربانۍ له امله د مننې په باره کې یوه جمله ولیکي او خپلو توالگیمو لوسته یې ووايي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

د ښو کارونو سرته رسول د دې سبب کيږي چې موږ با ادب او د ښو اخلاقو لرونکي ماشومان وپېژنو.

خدای ﷻ موږ ته سالم جسم، سترگي، خوبونه، مغز او نور نعمتونه راکړي دي چې ښه فکر وکړو، ووينو او نيك کارونه وکړو. بايد د خدای ﷻ د نعمتونو شکر وباسو او له هغه چا څخه چې موږ ته ښکته لاره ښيي مننه وکړو او تل بايد حق پېژندونکي او مهربان او سو .

پوښتنې:

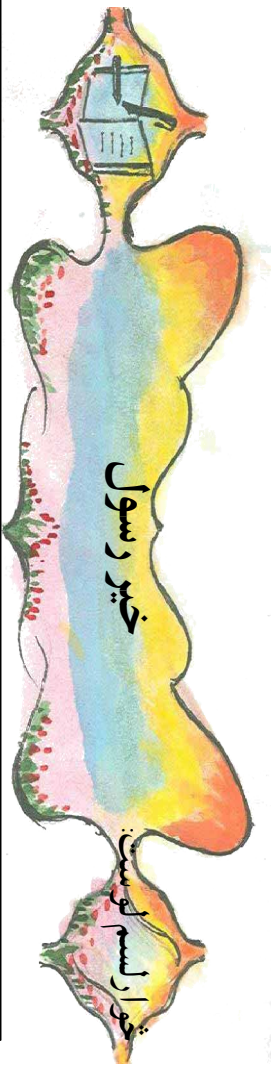
- که چېرې موږ د يو چا له نيك كار څخه مننه ونه کړو څه کيږي؟
- د پلار، مور، خور، ورور، دوستانو، ابو، هوا او هيواد له درلودلو څخه چې د خدای ﷻ له نعمتونو څخه دي څه ډول قدردارني کوئ.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د خدای ﷻ د نعمتونو په باره کې د خپلو ميندو او پلرونو په مشوره خو کړنې په خپلو کتابچو کې وليکي او خپلو ټولگيوالوته دي ووايي.

موخه زده کوونکي به د خير رسولو ارزښت، ښه او مثبتۀ مفکوره وپېژني او په ورځني ژوند کې به يې د خپل عادت يوه برخه وگرځوي.

- د نورو په باره کې د خير رسول څه گټه لري؟
- که چيرې څوک د خراب چلند په مقابل کې ښه چلند وکړي څه به وشي؟
په انځورونو کې څه وينئ.

فعاليتونه:

- زده کوونکي دې په گروپو کې تمثيل کړي چې يو پوه خو لږ څه معيوب هم صنفې لري، درې نور کسان ورسره مرسته کوي او هغه ته نيك فکر ورکوي.
- زده کوونکي دې په خپل منځ کې خبرې وکړي چې څه ډول خپلو هم صنفیانو ته چې غير حاضري ولري لارښوونه وکړي چې په راتلونکي کې غير حاضري ونه کړي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ.

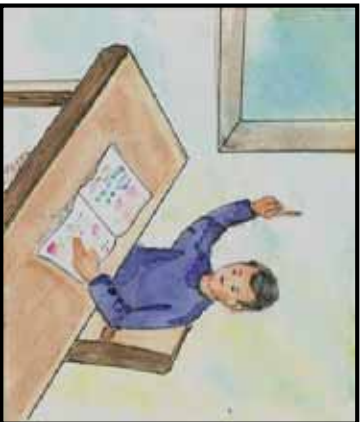

د انسان له ښو عادلانو څخه يو هم خپل ځان او نورو ته د خير رسول دي د ښو اشخاصو په هکله فکر کوي. د نورو د ښو کارونو قدر کوي او د چا سپکاوی نه کوي.

د ښو کارونو په سرته رسولو کې کوښښ کوي. خير رسولونکي شخص سره څوک کينه نه لري درناوی يې کوي او د هر چا خوښيري.

پوښتنې:

- نورو ته خير رسول څه گټه لري؟
- خير رسولونکي او بې خيره شخص څنگه پيژنئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د خير رسولو په باره کې د خپلو ميندو او پلرونو په مشوره څو کرښې وليکي او خپلو ټولگيو الوته دي ووايي.

موڅه زده کوونکي به د خوشبینۍ په اهمیت او د بد بینۍ په زیانونو باندې پوه شي او توپیر یې وکړي شي.

پوښتنې

- په ورځني ژوند کې خوشبیني څه گټه لري؟
- بد بینی څه زیانونه لري؟
- څنگه ژوندانه ته خوشبین کېدلای شو؟

په دې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په گروپونو کې تمثیل کړي چې دوه تنه چې بد بین دي او د چا په خوښۍ نه خوښیږي همیشه خپه وي.
- دوه تنه نور چې خوشبین دي او دوستانه چلند لري د خلکو په خوښۍ خوښیږي، تل خوشحال وي. وروسته دې نور زده کوونکي نظر ورکړي چې کوم چلند غوره دی.
- زده کوونکي دې د خوشبینۍ او بد بینۍ چلندونه لست کړي د هغوی ښېگڼې او بدۍ دې خپلو ټولگیزو لارو ته واړي.

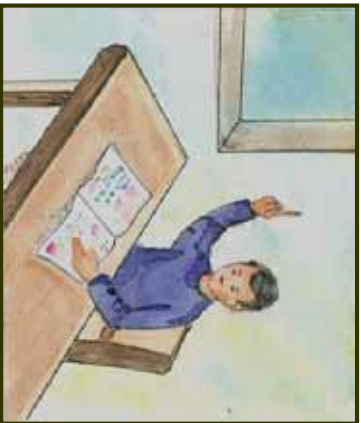
ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسان بايد خوشبين او سي. خوشبيني انسان په حال او راتلونکي کې هيله من کوي. بد بين اشخاص هميشه خپه پريشان او کمزوري وي. د چا په خوښۍ نه خوښيږي. هر څه ورته بد معلومېږي، تل د زيان رسولو په فکر کې وي. بد بين اشخاص هېڅکله دوستان نشي پيدا کولی.

پوښتنې

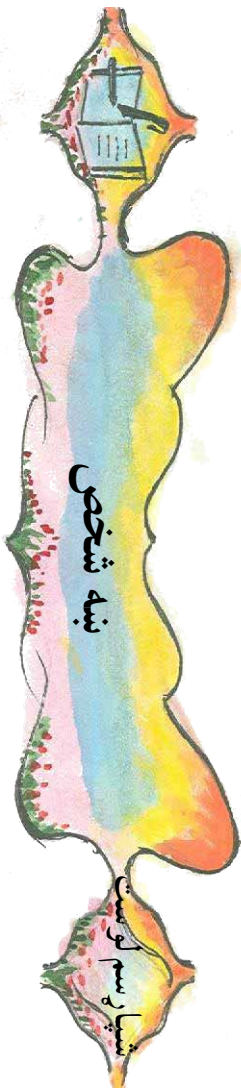
- ولې تل خوشبين او اميدوارو او سو؟
- ولې بد بيني د انسان د نا اميدۍ او نا هيلې سبب کېږي؟
- د نورو په هکله خوشبيني څه گټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د خپل لوست په باره کې د خپلې کورنۍ غړو ته کيسه وکړي. د خوشبيني او بد بينۍ په هکله دي د هغوی نظر راواخلي او خپلو ټولگيو الو ته دي ووايي.

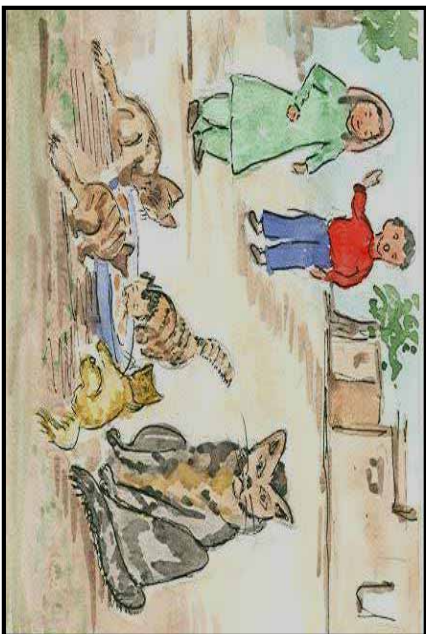

موخه: زده کونکي به د بڼه شخص ځانگړتياوي وپيژني او د بڼو اشخاصو پيروي به وکړي.

پوښتنې:

- بڼه شخص کومې ځانگړتياوي لري؟
- د يو خراب شخص د څو ځانگړتياوو نومونه واخلئ؟
- نور ته ازار وړکول څه بدي لري؟

ووايئ په دې انځورونو کې څه وينئ؟

فعالیتونه:

- يو گروپ زده کونکي دې د يو بڼه شخص ځانگړتياوي وليکي؟
- يو گروپ زده کونکي دې د يو خراب شخص ځانگړتياوي وليکي؟
- د هر گروپ استازي دې خپل لست شوي ځانگړتياوي ووايي او زده کونکي دې هغه پرته کړي.

ويی لولئ او مفهوم تري واخلئ:

زه تل د ښو خلكو خبرو ته غوږ ېږدم. د خپلو ستونزو د حل لپاره له هغوی څخه مشوري اخلم او په ورځني ژوند كې له هغو څخه پيروي كوم. داسې كار نه كوم چې خلك را ته خراب شخص ووايي. چا ته ازار نه رسوم او چا ته كنځلي نه كوم. د خپل مور او پلار او استاذ درناوی كوم، خبرې يې نه قطع كوم كوښښ كوم چې نيك كارونه وكوم او خلك مې ديوه ښه شخص په توگه وپيژني.

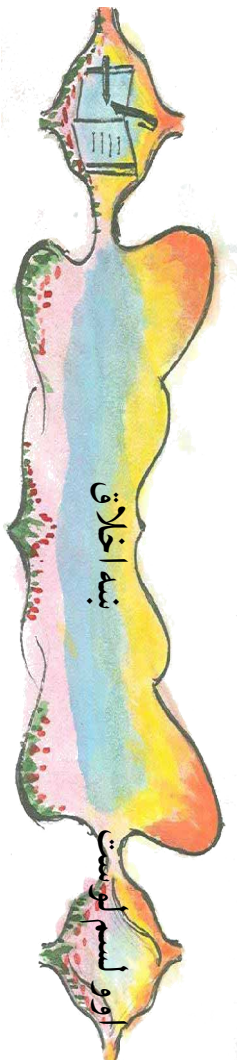
- څه وکړم چې يو ښه شخص شم؟
- ولي د ښو کارونو د سرته رسولو لپاره هڅه کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د هغه څه په باره کې چې له لوست څخه يې زده کړي دي په خپلو کتابچو کې څو کرښې وليکي.

موخه: چې زده کونکي له نیکو اخلاقو سره اشنا شي او په ټولنه کې د ښو اخلاقو ارزښت وپېژني.

- زموږ په ټولنه کې ښه اخلاق او سم چلند څه گټه لري؟
- څوک د ښو اخلاقو لرونکي بللی شو؟
- رښتیا ویل او رښتینی عمل انسان څه ډول معرفي کوي؟

وړاندې چې په انځورونو کې څه وښی.

فعالیتونه:

- زده کونکي دې په گروپونو کې داسې یو شخص تمثیل کړي چې ښه اخلاق لري.
- زده کونکي دې په اړوند گروپونو کې د ښو اخلاقو په باب خبرې وکړي.
- زده کونکي دې په گروپونو کې بحث وکړي چې کوم شخص ته د ښو اخلاقو خاوند ویلی شو.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

انسان بايد د ښو اخلاقو څښتن وي چي خلک يې دوست و بولي او په ورځني ژوند کې ورباندې باور وکړي. هغه څوک چي ښه او نیک اخلاق لري ټول خلک يې عزت او درناوی کوي. هغه کسان چي ښه اخلاق نه لري خلک يې درناوی نه کوي او باور پرې نه لري. دښو اخلاقو خاوند تل رښتيا وايي او مشرانو ته درناوی کوي او دغه راز په کوچنيانو مهربانه وي.

پوښتنې:

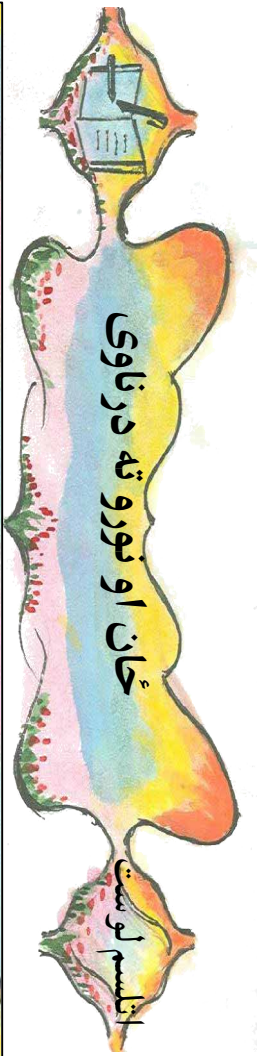
- دښو اخلاقو ځانگړتياوي کومې دي؟
- کوم خلک د درناوی وړ دي؟
- کوم خلک په ټولنه کې دوستان لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست د موضوع په باره کې د کورنۍ له غړو سره کیسه وکړي او د ښو اخلاقو په باره کې دې یوه جمله وليکي.

موږ څه زده کونکي په ورځني ژوند کې ځان او نورو ته درناوی په ارزښت پوه شي

پوښتنې

- څرنگه د نورو درناوی وکړو؟
- څه شی د دې سبب کېږي چې نور ستاسې درناوی وکړي؟
- تر اوسه پورې مو کوم کارونه کړي دي، چې نور له تا سو څخه خوښ شوي دي؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه ويښئ؟

فعالیتونه:

- زده کونکي دې په گروپونو کې خبرې وکړي چې کوم کارونه یو شخص د درناوی وړ ګرځوي.
- زده کونکي دې په گروپونو کې تمثيل کړي چې بد کاره خلک څه ډول په خلکو کې خپل باور له لاسه ورکوي او نور زده کونکي دې د تمثيل په باره کې نظر ورکړي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ:

د دي لپاره چي د نورو له خوا مو درناوی وشي بايد د نورو خلکو درناوی وکړو. ځان ته د درناوی يوه لاره خپلې روغتيا او پاکوالي ته پاملرنه، لويانو ته درناوی، ښه اخلاق لرل ، له پتورلگيو الو او نورو سره ښه چلند دی.

د خپل مور او پلار، ښوونکو او د نورو د ښو خبرو او رېدل او په هغو باندې عمل کول په حقيقت کې نورو ته درناوی دی.

پوښتني:

- ولې نورو ته درناوی کوو؟
- نورو ته درناوی څه گټه لري؟

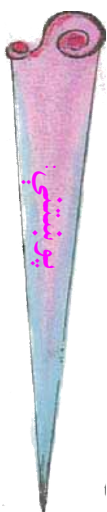
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د خپلې کورنۍ په مرسته د لوست د سرليک په باره کې يوه جمله وليکي او په پتورلگي کې دي ووايي.

موخه: زده کوونکي به په ځان کې له نورو څخه د مننې روحیه پیاوړې کړي او په ورځني ژوند کې به یې په ارزښت پوره شي.

- که چیرې ستاسو یو نیک کار د مننې سبب شي څه احساس درته پیدا کېږي؟
- آیا د یوه دوست له ښه کار څخه مننه کوئ، ولې؟

روایت چې په انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ټولګي کې تمثيل کړي چې یو ښوونکی صاحب د یو پاک باد په اوښي حاضرۍ لرونکي زده کوونکي څه ډول قدر کوي او هغه هڅوي.
- زده کوونکي دې په ګروپونو کې کیسه وکړي چې کوم کارونه یې پیلار، مور او ښوونکي ته د منلو وړ دي.

وېي لولۍ او مفهوم ترم واخلي

که چیرې یو انسان ښه او نیک کار وکړي د ټولو خلکو له خوا یې درناوی کېږي او ټول یې دوست بو لي خو هغه چې بد کارونه کوي خلک ورباندې بد وايي. داسې کسان د وستان نه لري. دغه راز که یو زده کوونکی ښه حاضری ولري او خپله کورنۍ، دنده پیه ښه توگه سرته رسوي او خپل لوستونه هره ورځ وایي د خپل پلار او مور او ښوونکو له خوا یې ستاینه کېږي او د هغه قدر دانې کوي.

پوښتنې:

- آیا کله د یو دوست له خوا ستاسو قدر دانې شوی ده او د څه پیه هکله؟
- کله چې ستاسې د دوست قدر دانې وشي آیا تاسې هم خوشحالیږئ او د هغه قدر کوئ که څنګه؟
- ستاسو د ښه کار پیه ستایلو سره غواړي چې نور ښه کارونه وکړي؟

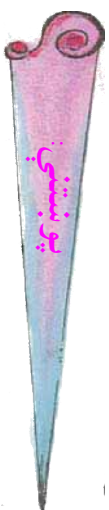
کورنۍ دنده:

- زده کوونکي چې کومه موضوع زده کړې د هغې پیه باره کې دي د خپلې کورنۍ له غړو سره خبرې وکړي او د هغو خبرو ته دي غوږ کېږدي.

موږ څه زده کوونکي به پوه شي چې ښه نظر د هڅونې، پر مختک او دوستۍ سبب گرځي. بې ځايه نظريې او انتقادونه د سر درۍ او وروسته والي سبب کېږي.

- کله مو دڅه په هکله ښه نظر ورکړی دی؟
 - که چېرې څوک ستاسو دښه کار په هکله خراب نظر ورکړي په تاسو څه ډول اغېزه کوي؟
 - کله مو دچا ښه نظر رد کړی دی؟
- وايي چې په انځور وکې څه وينئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په گروپونو کې تمثيل وکړي چې څه ډول د يو بل ښه انتقاد مني؟
- زده کوونکي دي په اړوند گروپونو کې دښو او بې ځايه انتقادونو په هکله بحث وکړي. دښه والي او بد والي په باره کې دي خپلو تړلگيو الوته خبري وکړي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

که چیرې وغواړو چې ښه او بريالی ژوند ولرو باید دخپلو دوستانو ښو نظریو ته غوږ کیږدو او بیا نظر ورکړو. دتولو مهمه داده چې دیو بل نظریې واورو، ځکه چې بې ځایه انتقادونه او نظریې دوستي له منځه وړي په داسې حال کې چې ښه او جوړوونکي انتقادونه او نظریې په ورځني ژوند کې زموږ داصلاح او پرمختګ سبب کیږي.

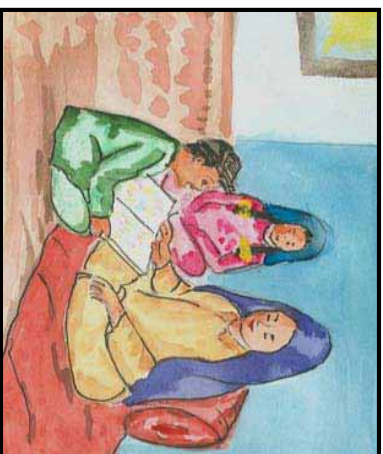
پوښتنې:

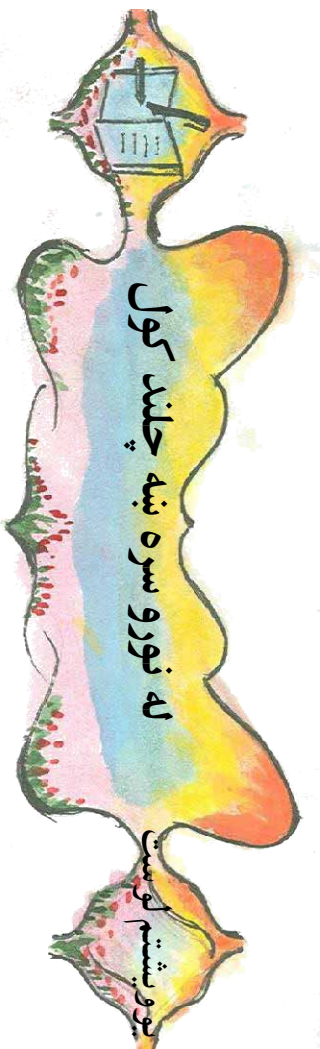
- کله مو دچا ښې نظریې او انتقادونه منلي دي؟
- په خپلو کړو او وړو کې څه ډول ښه بدلون راوړلی شئ.
- که چیرې زموږ انتقاد د ملنډو لپاره وي د څه سبب ګرځي؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي په دې هکله چې ښه او ګټور انتقادونه څه ډول دتولنې دپرمختګ سبب ګرځي له خپلو کورنیو سره خبرې وکړي دهغوي نظریې دي واري او په ټولګي کې دې بې واوروي.

موږ څه زده کوونکي به په نیک چلند باندې پوه شي او په ورځني ژوند کې به دهغه په ارزښت وپوهېږي.

- تراوسه مو د چا د بد چلند په وړاندې ښه چلند کړي دی؟ او په څه کې؟
 - تراوسه په چا باندې په غوسه شوی یاست او ولې؟
 - دنورونه د ښه او نیک چلند په وړاندې مو کله د هغو قدرت راځي کړي ده؟
- وړایي چه په انځورونو کې څه وښی.

فعالیتونه:

- دوه زده کوونکي دې په گروپ کې تمثیل کړي چې یو د بل کتاب او کتابچه یې بې له اجازې اخیستي وي او دوهم زده کوونکی پرته له دې چې تړلگيوال یې خپه شي څه ډول نیک چلند ورسره کوي.
- له زده کوونکو څخه وغواړئ چې په ځانگړي توگه وړایي چې که چېرې څوک دهغوی په وړاندې ناوړه چلند وکړي، دوی یې په مقابل کې څه ډول عکس العمل څرگندوي.

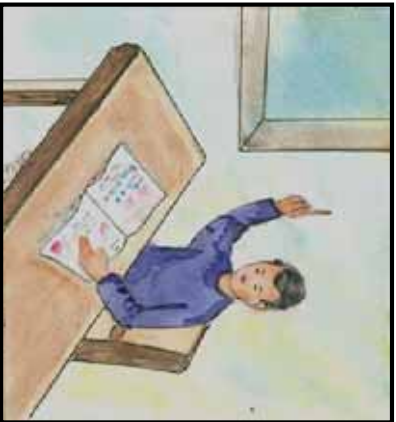
ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

موږ بايد له خپلو ټولگيو الو او نورو سره ښه چلند وکړو. که چېرې له چا څخه بده خبره واورو او يا زموږ په وړاندي بد کار وکړي بايد حوصله وکړو. هېڅکله دا انتقام يا بدي خبرې په فکر کې ونه اوسو ځکه چې د همېشني، دښمني، سبب کيږي کله چې پوه شو چې پلار، مور، خور او يا مشر وروړ په موږ باندې په قهر وي بايد په آرامۍ سره د قهر پوښتنه تري وکړو که چېرې له موږ څخه په يوه ناوړه کار خپه شوي وي له هغو څخه ښه وغواړو او د نیکو کارونو د کولو ژمنه ورسره وکړو.

پوښتنې

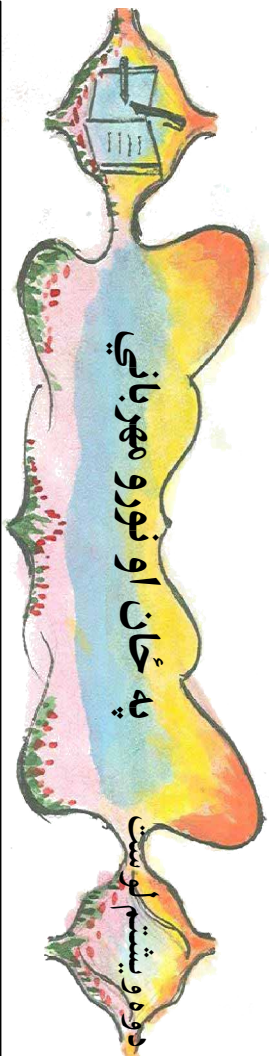
- آیا کونښن مو کړي دی چې له نورو سره ښه رویه ولری؟
- که چېرې څوک له موږ سره بده رویه وکړي په وړاندي یې څه وکړو؟

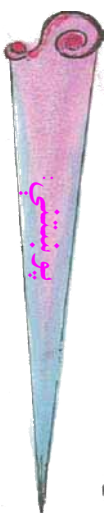
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د نیک چلند په هکله یوه جمله په خپلو کتابچو کې وليکي او خپلو ټولگيو الو ته دې یې ووايي.

موڅه: زده کوونکي به په ځان او نورو د مهرباني او ترحم په ګټه پوه شي او په ورځني ژوند کې به یې عملي کړي.

- آیا کله مو د چا سهوډه پېښلې ده ؟
 - په نورو ترحم څه ګټه لري ؟
 - په نورو له ترحم کو لو څخه درته څه احساس پیدا شوی ؟
- وایئ چه په انځورونو کې څه وینئ

فعالیټونه:

- زده کوونکي دي په ګروپونو کې د درې ورونو تمثيل وکړي.
- دوه ورونه په کور کې په ګو ګړو ، برقي سیم او ساکت ساعت تیري (مستی) کوي.
- دریم ورو ورتنه وایي چې په ځان او کورنۍ رحم وکړئ! په خطرناکو شیانو ساعت تیري دخطر سبب کیږي. ستاسو دوجود او کور دسوځېدو سبب کیږي.
- زده کوونکي دي په ګروپونو کې هغه ټکي چې په دوی او نورو د ترحم سبب کیږي لست کړي او د ټولګي په وړاندې دي ولولي.

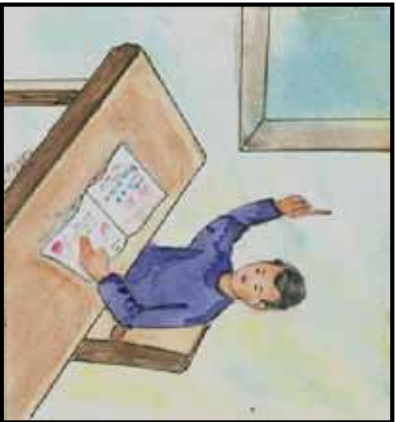
ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ

کله چې يو کار سرته رسو يا خبرې کوو بايد ښه فکر وکړو چې تېر وتنه راڅخه ونشي. په تېروتنه کې دوستان خپه کېږي او پخپله شرمېږو. بايد کونښن وکړو چې هېڅکله چاته ضرر ونه رسو. په کوچنيانو او ژورو رحم وکړو او هم په خپل ځان رحم وکړو. دېرک سيم، څيرو ونکو شيانو او ناښښندل شوو شيانو ته لاس ونه غځوو چې زموږ او نورو د مرگ سبب کېږي. هېڅکله بايد چاته بده لاره ونه ښو او دنورو د بدو کارونو پيروي ونه کوو.

پوښتنې:

- څه ډول په ځان رحم او زړه سوئ وکړو؟
- څه ډول په نورو رحم او ورسره مرسته وکړو؟
- که زموږ له يوه دوست څخه تېروتنه وشي له هغه سره څه وکړو؟
- د يوې تېروتنې د اصلاح په باره کې د چا خبرونه غوږ نيول څه گټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د لوست د موضوع په اړوند له خپلې کورنۍ سره کيسه وکړي. په ځان او نورو د رحم د ښېگڼې په هکله دې يوه جمله په خپلو کتابچو کې وليکي او په ټولگي دې ووايي.

موڅه زده کونکي به پوه شي د ستونزو په وخت کې صبر او حوصله ولري.

پوښتنې

- څه وخت له صبر او حوصلې څخه کار واخلو؟
- د ستونزو په وخت کې صبر او حوصله څه گټه لري؟
- څرنگه کولای شو چې د ستونزو په وخت کې خپل ټولگيوال صبر او حوصلې ته وهڅوو؟

وړايې چې په انځورونو کې څه ويني؟

فعاليټونه:

- يو زده کونکي دې تمثيل وکړي چې د ستونزو په وخت کې څه ډول له زغم او صبر څخه کار واخلي.
- يو بل گروپ دې د بې صبرۍ نتيجه چې د جگړې سبب کېږي تمثيل کړي.

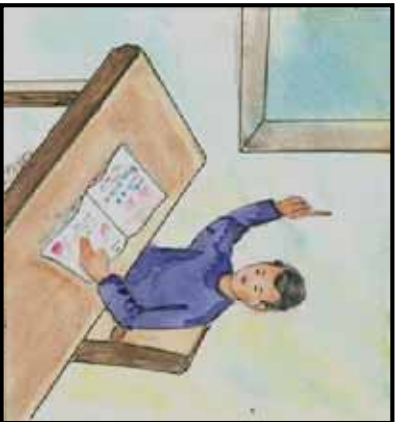
وېي لولئ او مفهوم تړي واخلئ!

غم او مصيبت د خداى (جل جلاله) له لوري وي او هر څوك په غم كې خپه كېږي. په داسې وخت كې انسان بايد هېڅكله خداى (جل جلاله) هېر نه كړي. د خداى (جل جلاله) مهربانۍ يادې كړي او له صبر او حوصلې څخه كار واخلي. د ستونزو له منځه وړلو په برخه كې بايد له دوستانو څخه مرسته وغواړي او بدي خبرې ونه كړي. دغه راز نور كسان هم د غم او ستونزو په وخت صبر او حوصلې ته وهڅوي.

پوښتنې:

- څه ډول كولى شو خلكو ته په مصيبت كې ډاډ وركړو؟
- له ستونزو سره د مخامخ كېدو په وخت كې څه وكړو؟
- په ناوړو پېښو كې له چا څخه مرسته غوښتلې شو؟

كورنۍ دنده:

زده كوونكي دي د درس د موضوع په باره كې د كورنيو له غړو سره خبرې وكړي او د هغوى نظريې دې ترلاسه كړي او دصبر او حوصلې په باره كې دې جمله جوړه كړي.

هوڅه: زده کوونکي به د نورو خبرو ته د غوږ نیولو په ارزښت پوه شي.

پوښتنې:

- کله چې څوک خبرې کوي څه وکړو؟
- د نور خبرو ته په کلکه غوږ نیول څه گټه لري؟
- کله چې خبرې کوو له نورو څخه څه هیله ولرو؟

وړاندې چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په گروهونو کې تمثیل کړي چې څه ډول دنورو خبرو ته په پاملرنه او درناوی سره غوږ ونیسو.
- زده کوونکي دې په گروهونو کې دنورو خبرو ته دغوږ نیولو پرگټو خبرې وکړي هغه دې لست کړي او خپلو ټولگيوالو ته دې په لوړ او ازوایي.

ويي لولئ او مفهوم تري واخلئ!

کله چې څوک خبرې کوي باید غور وړته ونیسو ښه ورته وگورو چې په هدف او مطلب یې پوه شو. کله چې په خبرو پوه شو خبرې ورسره کولی شو او خبرو ته یې ځواب ورکولی شو. او که چېرې یې خبرې دلېر وښي له پاره وي کولی شو نورو ته یې ولېرېدو او له غلط فهمۍ سره مخامخ نشو. د خبرو په ښه اورېدلو سره په مطلب ښه پوهیږو او گټه ترې اخیستلای شو. مونږ چا خبرې قطع نه کړو او د خبرو په اورېدلو کې بلې خواته متوجه نشو او هم باید د خبرو کولو لپاره وار ونیسو او د خبرو په جریان کې د متقابل درناوي مراعات وکړو.

پوښتنې!

- څنگه کولی شو چې په غور سره واورو؟
- په غور غورښول څه گټه لري؟
- که چېرې څوک ستاسو خبرو ته غوږ ونه نیسي څه احساس درته پیدا کېږي؟
- د خبرو اورېدو په وخت بل خواته پام اړول څه زیان لري؟

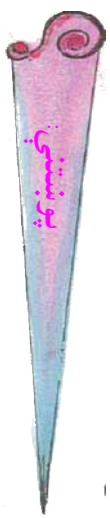
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د نورو خبرو ته د غورښوولو په هکله د کورنۍ د غور سره بحث وکړي.
د ښه غورښوولو په باره کې دي یوه جمله وليکي.

مو څه ژده کوونکې به د اختلافونو په له منځه وړلو کې د مفاهمې پر ارزښت باندې
پوه شي او په ورځني ژوند کې به ترې ګټه واخلي.

- آیا کله مو له چا سره په کومه برخه کې د نظر اختلاف پیدا شوی؟ د څه شي په باره کې؟
- کله مو د نظر د اختلاف د حل لپاره له چا سره مفاهمه کړې ده؟
انځورونو کې څه وینئ

فعالیتونه:

- زده کونکي دې په یوه څلور کسيزه ګروپ کې د نظر د اختلاف په باره کې تمثيل وکړي چې د یوه لوست د موضوع په باره کې دهغوی تر منځ موجود دی څه ډول بې له منځه وړي؟
- زده کونکي دې په ګروپونو کې خبری وکړي چې د اختلافونو موجودیت د څه شي سبب کېږي؟

ويي لولئ او مفهوم يي واخلئ!

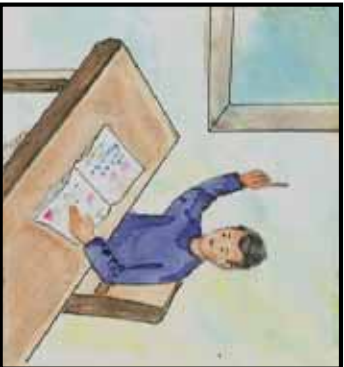
مفاهيمه او مذاکره دستونزو د حل لپاره ضروري ده.

ديوه اختلاف دحل لپاره بايد متقابل درناوی وشي او نظريي په وار سره واورېدلی شي. داسي نظر او پرېکړه دي عملي شي چي د ټولو لپاره گټوره وي چي د دشمني او نابرابرۍ مخه ونیول شي او د دوستۍ زمينه برابره شي.

پوښتنی:

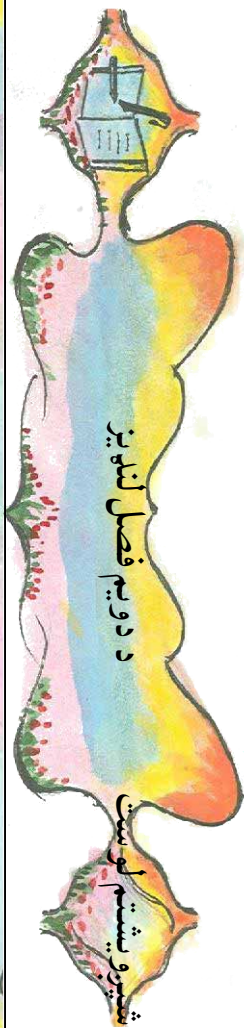
- کله مو د يوري مسألې د حل لپاره مفاهيمه کړي ده؟
- که د ځينو مسایلو په باره کې مفاهيمه ونه کړو څه به وشي؟
- د مفاهيمي په وخت کې د موافقې دلایسته راوړلو لپاره باید کوم ټکي په پام کې ونیسو؟
- د يوري مسألې په باره کې موافقه او جوړښت څه گټه لري؟

کورنۍ دنده:

زده کونکي دي ديوه اختلاف په باره کې د مفاهيمي په ښه والي له خپلو ميندو او پلرونو سره خبرې وکړي او دهغوی نظريي دي په ټولگي کې ورايي.

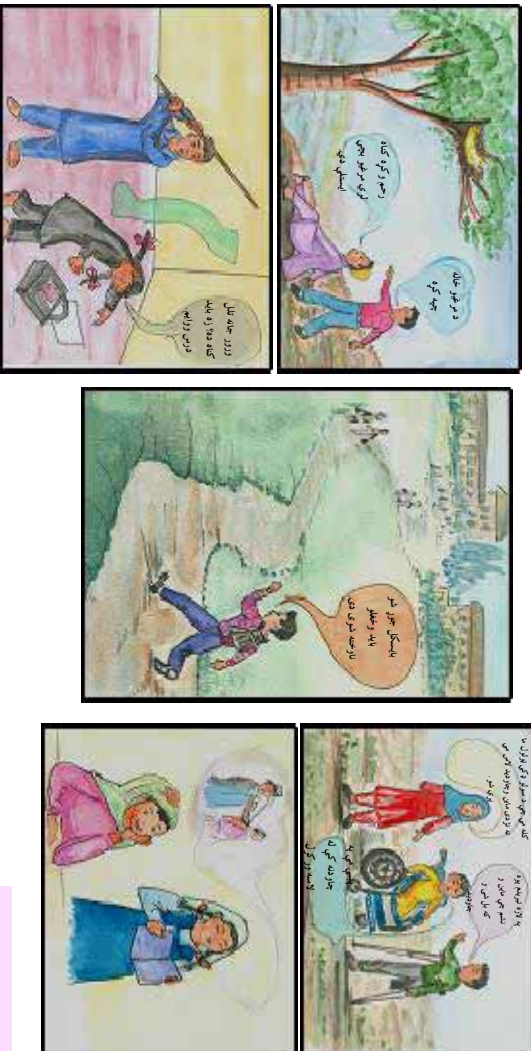

موڅه: زده کونکي په خپل ورځني ژوند کې د دې فصل له زده کړو څخه ګټه واخلي.

پوښتنې

- کله مو د خدای (جل جلاله) د نعمتونو په باره کې او یا هم د خپل ټولګیموال د نیکۍ په مقابل کې شکر ایستلی دی؟
- کوم شیان مو په ژوند کې خپه کوي؟
- د ځان په باره کې دنورو خوشبیني څه ډول ترلاسه کولی شو؟
- دنورو خبرو ته غوږ نیول او پوره پاملرنه څه ښه والی لري؟
- د یو بل قدرداني څه مفهوم لري آیا کله مو څوک ستایلی دي؟
- ښه شخص کومې ځانګړتیاوې لري؟

وایې چې پدې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیت:

- د لوستونو په شمېر دې زده کونکي په ګروپونو ویشل شي او هر ګروپ دې د یوه لوست په باره کې بحث او خبرې وکړي.

ويي لولي او مفهوم تري واخلئ!

مورن زده کوونکي ټول هغه موضوعات چې یادووپه ورځني ژوند کې یې پلي کوو. تل خپل ځان اونورو ته درناوی لرو. غواړو چې چاته ازار ونه رسوو. زیار باسو چې خپل اختلافونه د مفاهمي له لارې حل کړو. رښتیا، مینه او ښه فکر خپل عادت وگرځوو چې د خلکو ترمنځ باور او محبوبيت پیداکړو او ټول مو د دستان وبولي.

پوښتنې:

- هغه شیان چې د ځان او نورو لپاره غواړئ لست کړئ؟
- دستونزو د حل لپاره خوښیښي څه گته لري؟
- څرنگه کولی شئ چې ښه شخص واوسئ؟

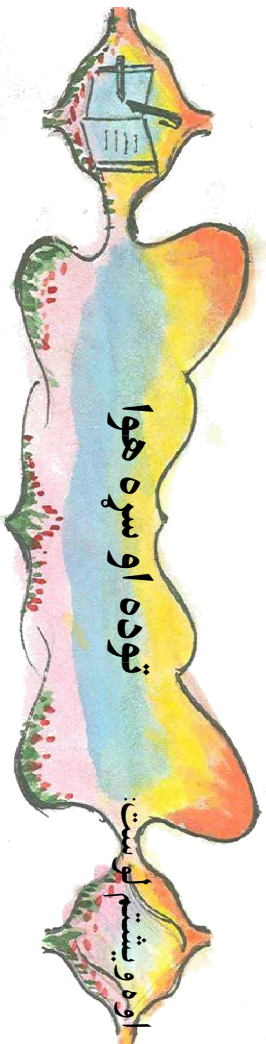

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې په دې هکله چې څرنگه ښه زده کړه کولی شي، یوه جمله ولیکي.

دریم فصل

مو خه زده کورونکي به دهوا له تودوخي او سوروالي سره سم د لباس د اغوستلو په ارزښت پوه شي

- ولی په ژمي کې زموږ پخني کېږي؟
- د ژمي د سوروالی په مقابل کې څه وکړو چې ناروغ نه شو؟
- د اوړي په گرمۍ کې څه ډول له لمر څخه ځان وساتو؟
- له هر مو سم سره سم د لباس اغوستل څه ګټه لري؟

روايي چې په انځورونو کې څه ويښي؟

فعالیتونه:

زده کورونکي دې په ګروپونو کې مفاهمه وکړي چې:
 د کومو ټکو په مراعاتولو سره له ناروغۍ او لمر وهنې څخه ځان ساتلی شو؟
 د کومو ټکو په مراعاتولو سره د ژمي په سره هو کې ځان تود ساتلی شو؟
 هر مو سم چې د زده کورونکو خوښیږي هغه دې رسم کړي؟

وېي لولۍ او مفهوم تړي واخلئ

يو كال څلور فصلونه لري. د پسرلي په موسم کې هوا معتدل وي، د اوړي په موسم کې هوا ډېره توده وي. په تاوده لمر کې گرځېدل ناروغي او لمر وهنه رامنځته کوي. په دې موسم کې وجود د زياتو اوبلنو خوړو ته اړتيا لري او هم بايد له نازک او سپين رنگه لباسونو څخه کار واخلو.

د مني په موسم کې هوا نه ډېره توده وي او نه ډېره يخه، خو د ژمي په موسم کې هوا ډېره سړه وي په سړه هوا کې تگ راتگ د ناروغي سبب کېږي. نو لږمه ده چې په دې فصل کې تو د لباس واغوندو له خولۍ دستکشو او جرا بو څخه استفاده وکړو.

پوښتنې:

- کوم شیان په ژمي کې زموږ د ناروغي سبب کېږي؟
- کوم شیان په اوړي کې زموږ د ناروغي سبب کېږي؟
- څرنگه کولی شو چې په دې دوو فصلونو کې خپل ځان ښه وساتو؟

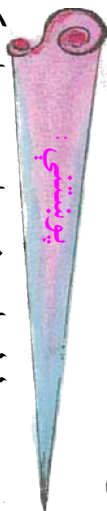
کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دې د خپلو ميندو او پلرونو په مرسته وليکي چې په توده او سړه هوا کې له کومو لباسونو څخه کار واخلو.

موخه: زده کوونکي به طبیعي پېښو او د هغوی له خطرونو سره اشنا شي او د دغو خطرونو په مقابل کې به ځانونه وساتي.

- د زلزلې او سختو بادونو په باره کې څه پوهیږئ؟
- سیلابونه او سخت توفانونه څه زیانونه لري؟
- کله مو فکر کړی دی چې د زلزلې او سختو بادونو په وخت کې باید چیرې ولاړ شئ؟
- د سخت توفان په وخت کې څرنگه ځان ساتلی شئ؟
- په دې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- ټول ټولګی دې په درېوګرو پوښو ویشل شي.
- لومړی ګروپ دې د سیلاب او زلزلې په باره کې خبرې وکړي او د هغو زیانونه دې نورو ته دویم ګروپ دې د توفان، تالندې او برېښنا په باره کې خبرې وکړي او د هغو زیانونه دې نورو ته ووايي.
- دریم ګروپ دې په خپل منځ کې خبرې وکړي، ودې وایي چې له دې پېښو څخه څرنگه ځانونه وساتو.

وښي لوی او مفهوم ترې واخلي

زلزله ، سبلا تالنده او برېښنا او سخت توافقونه له طبيعي پېښو څخه شمېرل کېږي چې د بشر لپاره زيات خطرونه رامنځته کوي. خو انسانان دغه خطرونه په پام کې نيسي په سختو توافقونو کې له کورونو څخه نه وځي د خپلو کورونو کې کې بندوي او د کړکيو د ښېښو لاندې نه ودرېږي.

پوښتنې:

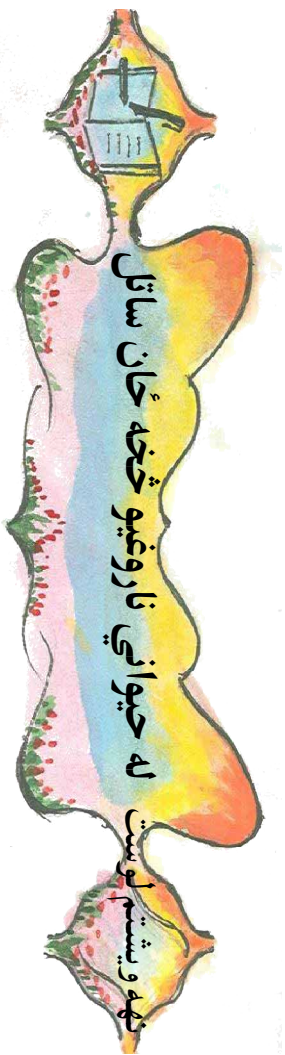
- د زللي په وخت چېرې پناه وړئ؟
- د سخت توفان په وخت کې څه کوئ؟
- د هواله تودوځي او سوړوالي څخه څنګه ځانونه ساتئ؟

کورنۍ دنده :

- زده کوونکي دې يوه طبيعي پېښه انځور کړي او د طبيعي پېښو په باره کې دې له خپلو ميندو او پلرونو سره خبرې وکړي. له هغوی دې وغواړي چې پدې هکله ورته کيسه وکړي.

مورخه: زده کوونکي به پوه شي چې ژوي هم ناروغه کېږي او له هغو سره تماس انسان ته د ناروغیو د لېږدېدو سبب کېږي او په دې ترتیب د ژویو د حفاظت په ارزښت پوه شي.

پوښتنې

- کوم کورني ژوي پېژنئ؟
- کله دیو کورني ژوي ناروغۍ ته متوجه شوي یا ست؟
- ولې له لیوني او بازاري سپیو څخه ډډه کوی؟
- څرنگه د ژوو د ناروغیو څخه ځان وساتو؟

ولایۍ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

فعالیتونه: زده کوونکي دي پر وحشي يا اهلي ژوی چې پېژني نې انځور کړي.
زده کوونکي دي پر پنځه کسيزه کړوپ کې له یو بل سره خبرې وکړي چې د ژوو له زیان څخه ځان نه څنګه ساتلی شي.

وبې لوی او مفهوم تری واخلئ

ژوي ژوند ي موجودات دي هغوی مهرياني ته
اړتيا لري.
کورني ژوي د خپل ژوندانه د پايښت لپاره
خوراک او مناسب ځای ته اړتيا لري چې ناروغ
نشي.

ځني ژوي په کوڅو او کتافتو کې له تګ راتګ او
ګرځېدو څخه زيانمن او ناروغه کېږي. د ژووناروغي خطرناکه وي او ژر لېږدېږي.
موږ ته لارمه ده چې ځان لري وساتو ترڅو ناروغه نشو.

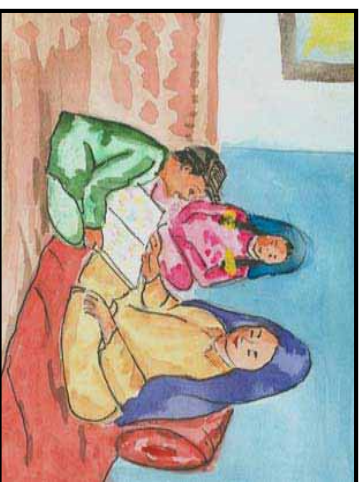
پوښتنې

- که له ناروغه ژووسره مخامخ شوی څه کوئ؟
- څنګه باید د کورني چرګ او سږي ساتنه وکړو؟
- څه ډول له حيواني ناروغيو څخه ځان ساتلی
شي؟

کورنۍ دنده:

د لوست د موضوع په اړه د خپلې کورنۍ له غړو
سره کيسه وکړئ.
د حيواناتو د ساتلو په باره کې يوه جمله وليکئ.

موڅه زده کوونکي به په خپل کور او شاوخوا کې احتمالي خطرونه وپېژني او د داسې خطرونو ځنې د خپل ځان د ساتلو توانا يې پيدا کړي ترڅو د پېښو مخنيوی وکړي.

- کوم شیان په کور کې د اور لگېدو سبب کېږي؟
 - له برېښنايي سامان الاتو ساکت او برېښنايي سیمونو سره ساعت تېري څه خطرونه لري؟
 - د تېره چاقو، قیچې او مېخ سره ساعت تېری څه ډول ناوړه پېښې منځ ته راوړي؟
 - د سر خلاصې څاه، بام او نږدېلو د بوالوږنو په شاوخوا کې ولې خطرونه وي؟
- ولایۍ چې په دې انځورونو کې څه شی وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپ کې تمثيل وکړي چې له برېښنايي وسایلو او د تېرو څو ګوشیانو سره یې احتیاطي څه خطرونه لري؟
- زده کوونکي دې ووايي چې په کور کې له یوه خطر سره د مخامخ کېدو په وخت د هغه مخنیوی څنګه کولی شو.

وښي لولۍ او مفهوم ترې واخلي

زمونږ په کورونو کې مختلف شیان موجود دي. که په احتیاط سره ونه کارېږي زیات خطرونه رامنځته کېږي چې د مالي او ځاني زیانونو سبب کېږي.

باید له ځان څخه کښته ماشومان پوه کړو چې د برېښنا ساکت ته لاس اوږد نه کړي، گاز، تېلو او جوش اوبو ته نږدې نشي او په کور کې له ناروغو کسانو سره تماس ونه لري. د هغو له قاشوغو او گیلانس څخه استفاده ونه کړي. له دوږو خاورو او د لرگیو له دود ځان وساتي چې ناروغه نشي. دغه راز د سر خلاصو څاه گانو او لویو ویالو تر څنګ لوبې ونه کړي.

پوښتنې:

- ولې د کور له سامان او لوازمو څخه په احتیاط استفاده وکړو؟
- که چیرې خطر احساس کړو څه وکړو؟
- له تېره څو کووسایلو لکه بیاتي، چاقو، مېخ او برېښنايي وسایلو څخه د کار اخستلو په وخت څه وکړو؟

کورنۍ دنده:

- زده کونکي دي د احتمالي خطرونو په هکله مور او پلار ته کیسه وکړي.
- ودي وايي چې څه ډول ديوري پېښې مخه نیولې شو او ځان څنګه ساتلی شو.

موڅه: زده کوونکي به له ترافيکي قوانينو او اشارو سره اشنا شي په واټونو باندې د تېرېدلو په وخت کې به له احتياط څخه کار واخلي، له موټر څخه د کښته کېدلو او پورته کېدلو په وخت کې به ځان وساتي.

- د واټونو تر څنګ پلې لارې مو ليدلې دي، له هغو څخه څه وخت گټه اخلي؟
- د هغو خطرونو نومونه واخلئ چې په سرکونو باندې يې احساسوئ؟
- موټر ته د پورته کېدلو په وخت کوم ټکي په پام کې نيسي؟

څو ډوله ترافيکي نښې پيژنئ؟

فعاليتونه:

- کومې ترافيکي نښې چې زده کوونکي پيژني هغه دې رسم کړي او نورو ته دې وښيي.
- زده کوونکي دې له منځه وړي او هلو څخه د رامنځته شوو ترافيکي پېښو او په سرکونو باندې له توپ لوبې او کاغذ پراني څخه رامنځته شوو خطرونو په باره کې خبرې وکړي. او خپل د سترگو ليدلۍ حال دې نورو ملگرو ته ووايي.

وبی لوی او مفهوم تری واخلی

په هر ځای کې ترافیک ځانګړي قوانین او نښې نښانې لري، که چېرې د پلیمو خلکو او موټر وانونو له خوا مراعات نشي، زړه بوګونوونکی ترافیکي پېښې رامنځته کوي او ان چې د مرګ سبب ګرځي.

موږ باید په سرکونو باندې د پلیمو لارو په خطونو، د بس تم ځایونو او ترافیکي اشارو په باره کې معلومات ترلاسه کړو چې خپل ځانونه له ترافیکي خطرونو څخه وساتو.

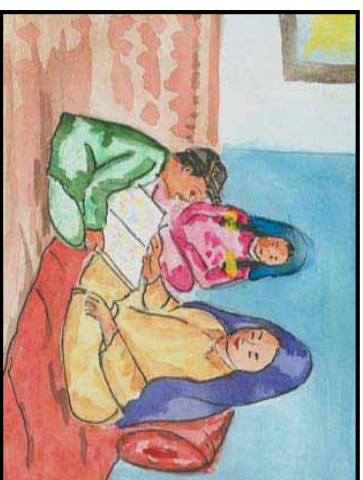
پوښتنې:

- تراوسه د ترافیکو له کومو ترافیکي قوانینو او اشارو سره اشنا یاست؟
- په سرکونو باندې پېښېدل څه خطر لري؟
- ولې په یو بایسکل باندې درې تنه سپاره نشو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د څو ترافیکي اشارو انځورونه وباسي او خپل مور او پلار ته دي تشریح کړي.
د ترافیکي قواعدو په باره کې دي یوه جمله ولیکي.

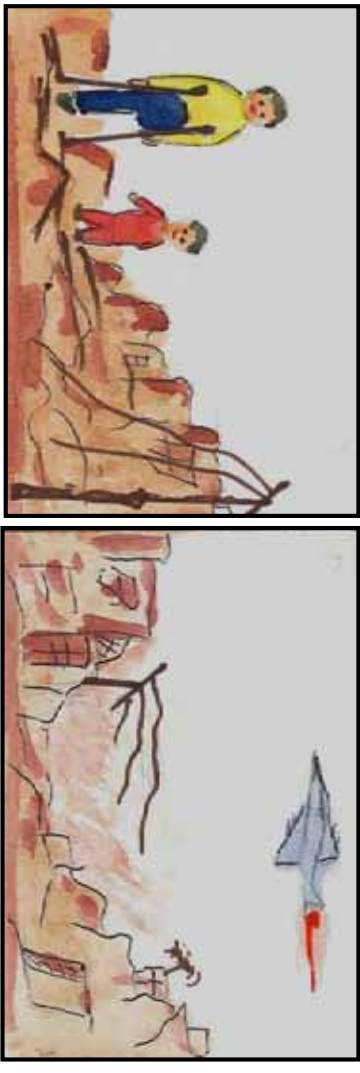

مورخه: زده کوونکي به د وسلو او ماینونو له خطرونو سره اشنا شي او لویانو ته د شکمنو شیانو د رپورت په ارزښت پوره شي.

- له وسلو او ماینونو سره لوبې څه خطر لري؟
 - دلویو سامان او یا نور شیان چې ستاسو نه وي او چیرې یې وړینې څه کوي؟
 - که چیرې ماین وړینې له خطر څخه یې ځان څنګه ژغورئ او څوک خبروئ؟
- وړایئ چې پدې انځورونو کې څه وښئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په ګروپونو کې تمثیل کړي چې له ناپېژندل شویو شیانو او وسلو سره لوبې څه خطرناکه پېښه رامنځته کوي؟
- زده کوونکي دې په انفرادي توګه ووايي که چیرې یو شی شکمن وي څه باید وکړو؟

وېي لولۍ او مفهوم ترې واخلي

په جنگ خپلو سيمو کې په ځمکه کې مایونه، ناچاودلي مواد، تخریب شوي ټانکونه او موټرونه موجود وي. پداسې سيمو کې تگ او ساعت تیري اويا داسې ټانکونو له پاسه پورته کېدل ډېر خطر لري، ځکه چې ناچاودلي مواد او مایونه په کې موجود وي د مړینې، معلولېدو او معيوبېدو سبب کېږي. بايد تل له داسېي خطرونو څخه ځان وساتو او په لیدو يې مشرانو ته رپورټ ورکړو.

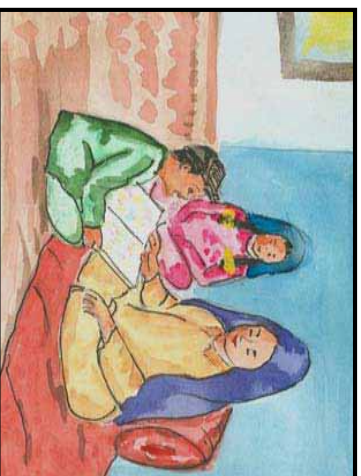
پوښتنې:

- ولی په وړانو او تخریب شوو ځایو کې لوبې ونه کړو؟
- له وسلو سره لوبې څه خطر لري؟
- که چېرې په یو ځای کې نا پېژندل شوی شی ووينئ څه کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د ماین، ناچاودېدلو موادو او وسلو د خطرونو په باره کې درې جملې ولیکي او د کورنۍ له غړو سره دې په دې اړوند خبرې وکړي.

هر څه زده کړونکي به د ځنېلو صحي او غیر صحي اوبو توپیر وکړي او د غیر صحي اوبو خطر و نه به وپېژني.

- د ځنېلو لپاره له کومو اوبو څخه استفاده کوی؟
- ستاسو په نظر د سر خلاصو ټټې، (بیت الخلا) ته د نږدې ځایگانو اوبه څه ډول دي؟
- غیر صحي اوبه د روغتیا لپاره څه زیان رسوي؟
- څنگه کولی شو له غیر صحي اوبو څخه استفاده وکړو؟

وړای چې په لاندې انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کونکي دي په گروپونو کې له غیر صحي اوبو څخه کار اخیستل تمثیل کړي؟
- زده کونکي دي په خپلو گروپونو کې د غیر صحي اوبو د صحي کولو په طریقې خبرې وکړي او ورسته دې خپلې نظریې نورو ته وړایي.

وټي لولئ او مفهوم ترم واخلي

اوبه د انسنانانو د ژوندانه د پايښت لپاره ډيري مهمې دي.

زمونږ د بدن په جوړښت کې هم په زياته اندازه اوبه شته. که زموږ د بدن اوبه د ځينو ناروغيو لکه اسهال ، سختې تبې او د زياتې خولې کېدو له امله له منځه لاړې شي. د پاکو اوبو په څښلو، د مايع غذا او مېوړه خوړلو سره دويم ځلي پوره کيږي د غير صحي اوبو څښل وجود ته زيان رسوي ځکه چې د ساري ناروغيو د لېږدوني سبب گرزي. نو بايد له سړيتو څه گانو، د اوبو له نل او بمبي څخه چې پاکې اوبه لري استفاده وکړو. که چيرې صحي اوبه نه وي د ويالې اوبه يا د سرخلاصې څاه اوبه جوړشو او استفاده تري کوو. څاه بايد له ټټې څخه لرې وي.

پوښتنې:

- د څښلو لپاره له څه ډول اوبو څخه کار اخلو؟
- د څاه او نل په اوبو سر بيره له نور کومو اوبو څخه بايد استفاده وکړو؟
- اوبه څه ډول د څښلو وړ گرځي؟
- آيا ټټې ته د نږدې څاه اوبه د استفاده وړ دي؟

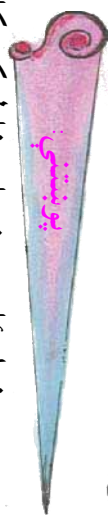
کورنۍ دنده:

- له خپل پلار او مور سره د غير صحي اوبو په اړوند خبرې وکړئ ووايئ چې ولې څاه له ټټې څخه لرې اوسي؟

مورخه: زده کوونکي د حفظ الصبحي ارزښت وپيژني او په ورځني ژوند کې يې رعايت کوي.

- د خپل ځان دروغتيا په خاطر کوم کارونه سرته رسوئ.
- د ناپاکو مېوو او ترکاريو خوړل د څه سبب کيږي؟
- ټټۍ ته له تگ وروسته ولې لاسونه په اوبو او صابون پرېمېنځو؟
- د حاجت دلري کولو لپاره له ازادې هوا څخه استفاده زموږ صحت او د استوگنې چاپيريال ته څه زيان لري؟

وړايئ چې په انځورونو څه ويښئ؟

فعايتونه:

- زده کوونکي دې په گروپونو کې له ډوډۍ څخه مخکې او وروسته او يا د حاجت له لري کولو وروسته په صابون او اوبو د لاسونو پرېمېنځل تمثيل کړي.
- زده کوونکي دې په گروپونو کې مستوره وکړي چې څه ډول د نه پرېمېنځل شورو مېوو او ترکاري، له زيان څخه ځان ساتلی شي.

وښی لوی او مفهوم ترم واخلي

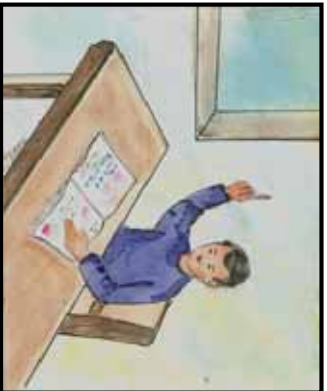

روغتيا د خداى (ج) ستر نعمت دى، بايد زيار وباسو چې خپل بدن او لباسونه پاک وساتو، د سگرټو له دود، چلم او نسواو روڅخه ځان وساتو. د حاجت له لري کولو وروسته خپل لاسونه په صابون او اوبو پاک پرمېنځو. له ناپاکو مېوو او ترکارۍ څخه کار وانخلو.

خپل چاپېريال له کثافاتو څخه پاک کړو. حيواني او انساني فاضله مواد ښخ کړو. په دې ډول کولای شو د ناروغيو د لېږدېدو مخه ونيسو موږ مسلمانان يو او پاکوالى د ايمان يوه برخه ده. نو بايد د پاکوالي په برخه کې زيار وباسو.

پوښتنې:

- د بدن او د استوگنې د چاپېريال پاکوالى څه گټه لري؟
- ولې د حاجت له لري کولو څخه وروسته د لاسونو پرمېنځل مهم دى؟
- د سترگو، غوږونو، غاښونو او خپلونو کونو څرنگه ساتنه وکړو؟

کورنۍ دنده:

هغه څه چې زده کوونکو زده کړي دي له خپل پلار او مور سره دې پرې خبرې وکړي ودي وايي چې خپل، دکور او ټټۍ پاکوالى څه ډول وساتو.

موخه: زده کوونکي به د یادشوو مطالبو تکرار وکړي او هغه څه چې د هغوی مهارت زیاتوي تمرین کړي چې په عادتونو یې بدل شي.

پوښتنې

- دهو له تودوځي او سوړوالي څخه څنګه ځان وساتو؟
- له طبیعي پېښو لکه زلزلې، سیلاب او سخت توفان څخه چیرته ځان وساتو؟
- له حیواني ناروغیو څخه څنګه ځان وساتو؟
- څنګه دخپل کور او ژوند ساتنه وکړو؟
- ایا په وړانو او جنگ خپلو ځایونو کې د ماین او ناپاودو موادو خطر موجود وي؟
- خپل او چاپیریالي پاکوالی څرنگه رعایت کړو؟
- له کومو اوبو څخه کار واخلو؟

وړایئ چې په انځورونو کې څه وښئ.

فعالیت:

- زده کوونکي دې په گروپونو کې پر هغه څه چې ددې فصل د لوستلو څخه زده کړي او تر اوسه یې عملي کړي دې خبرې وکړي او وروسته دې خپلو ټولګیوالو ته ووايي.

وښي لولۍ او مفهوم ترې واخلي

موږ ماشومان بايد خپلو ورځنيو فعاليتونو ته متوجه او سوو چې زلزلې ، سيللاب او سختو توافقونو او ماینونو له خطر څخه په امن کې او سو او د امن ځایونو ته پناه یوسو ، له نه پېژندل شوو شیانو ، برېښنايي سامان الاتو ته لاس ورنږدې نه کړو. خپله او محیطی حفظ الصحة مراعات کړو.

پوښتي:

- د طبیعي پېښو د خطر ونو په هکله څه پوهیږئ؟
- څه ډول د خپل ځان او کور ساتنه کوئ؟
- د شکمنو شیانو په لیدنې سره چاته خبر ورکوئ؟
- خپله روغتیا څنگه رعایت کوئ؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې د هغه څه په باره کې چې له تېرو لوستونو څخه یې زده کړي دي له خپلې کورنۍ سره خبرې پرې وکړي او په تطبیق کې دې د خپلې کورنۍ د غړو مرسته وغواړي.

څلورم فصل

موڅه: زده کوونکي به پوه شي چې د نورو له مرستې، همکارۍ او همدردۍ څخه
قدر دانی ښه کار دی.

- ایا کله ستاسو د نظریې قدر دانی شوي ده؟
- دنورو کومو کارونو قدر دانی وکړو؟
- کله مو دنورو ښه نظر اورېدلی دي او د هغه قدر دانی مو کړې ده؟

وړانې چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

زده کوونکي دي په څلور کسيز گروپ کې تمثيل وکړي چې څه ډول د يو بل د
مرستې قدر وکړو؟

زده کوونکي دي ځانته ځانته د يو بل د ښېگڼو د قدر دانی په هکله نظر ورکړي.

وښي لولۍ او مفهوم ترمي واخلۍ

زمونږ ژوند په کور او ښوونځي کې په ګډه توګه تېرېږي. بايد نېک کارونه سرته ورسوو چې نور زموږ د کارونو قدرداني وکړي او که څوک له موږ سره مرسته وکړي موږ بايد د هغه څخه مننه وکړو. چې د هغه د هڅونې سبب شي او تل بايد له اړو کسانو سره مرسته وکړو.

- ولی دنورو د نظر قدرداني وکړو؟
- څه وکړو چې نور زموږ قدرداني وکړي؟
- ستاسو له کوم کار څخه ښوونکی صاحب قدرداني کوي؟

کورنۍ دنده:

د هغه کار په هکله چې تاسو سرته رسولی اوبښوونکي يې قدرداني کړې ده خپل پلار او مور ته کیسه وکړئ او د هغوي نظر په ټولګي کې ووايئ.

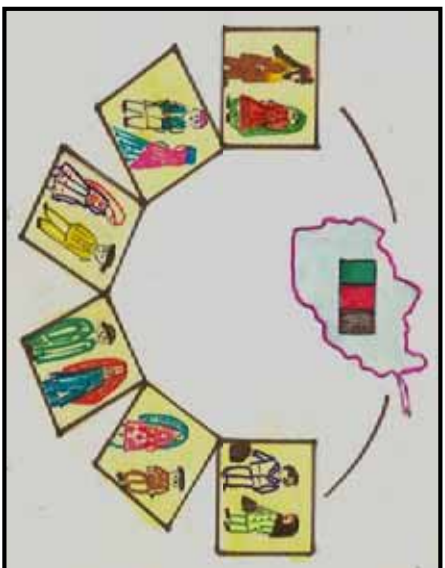

موږ: زده کوونکي به پوره شي چې په گران هېواد کې زیات قومونه په ګډه ژوند کوي.

- آیا بېلا بېلو قومونو ترمنځ دودونه توپیر لري که څنګه؟
- د بېلا بېلو قومونو ترمنځ ورته والی لیدل کېږي که نه؟
- نورو قومونه درناوی خپله دنده بولئ؟
- آیا زموږ په وطن کې بېلابېل قومونه ژوند کوي؟

وړایئ چې په انځورونو کې څه وښیئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په انفرادي توګه د خپل قوم د رواجونو په هکله نورو ته معلومات ورکړي.
- زده کوونکي دې هغه ورته والی چې د قومونو ترمنځ شته وایي.

وېي لولۍ او مفهوم ترې واخلي

کوي يې.

په افغانستان کې اوسېدونکي بېلا بېل قومونه بېلا بېل دودونه لري او د يو بل دود ته درناوی کوي.

پوښتنې

- آیا ستاسو د قوم دود له بل قوم سره توپیر لري؟
- آیا د هېواد نورو قومونو له دودونو سره بلديا گټه لري؟
- آیا د هېواد د آبادۍ د يوه قوم وظيفه ده يا د ټولو قومونو؟

کورنۍ دنده:

- زده کوونکي دي د لوست په هکله له خپل پلار او مور سره خبرې وکړي د بېلا بېلو قومونو د دودونو په هکله دي له خپل مور او پلار څخه پوښتنه وکړي او د هغوي نظر دي خپلو ټولگيو الوته وړايي.

موخه: زده کوونکي به د هېواد له بېلا بېلو ژبو خبرتيا تر لاسه کړي او له زده کولو سره به يې مينه پيدا شي.

پوښتي

- له مورنۍ ژبې پرته مو نورې کومې ژبې زده دي؟
- آیا بېلا بېل قومونه په بېلو بېلو ژبو خبرې کوي؟ مثال يې ووايئ؟
- ستاسو په نظر د بېلا بېلو ژبو زده کړه څه گټه لري؟

ووايئ چې په انځورونو کې څه وښي

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په څلورو گروپونو د بېلا بېلو قومونو استازيتوب وکړي او تمثيل دې کړي چې د پرېنه دوستان دي او د يو بل ژبه زده کوي او خپل مطلب پرې حلوي.
- زده کوونکي دې په انفرادي ډول د ژبو په باره کې خبرې وکړي او يوه کيسه دې په گډه ووايي چې زده يې وي.

لکه څنګه چې په افغانستان کې وروڼه قومونه بېلابېل دودونه لري د هغوی ژبې هم یو د بل سره توپیر لري دي ځینې په پښتو یا دري خبرې کوي او ځینې نور په نورو ژبو لکه ازبکي، پشه یي، ترکمني، نورستاني، بلوڅي، او پامیري ژبو خبرې کوي مونږ ته لازمه ده چې نورې ژبې هم زده کړو چې د یو بل په خبرو پوه شو او یو له بله سره مفاهمه وکړو چې ژوند مو په زړه پورې شي.

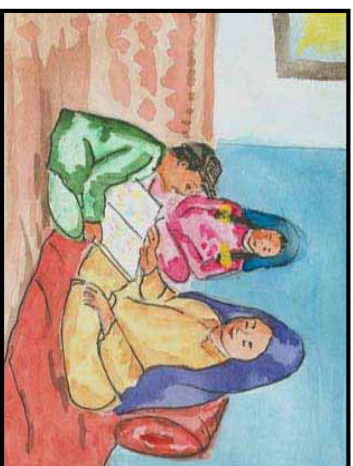
پوښتنې:

- آیا بېلابېل قومونه په بېلابېلو ژبو خبرې کوي؟
- د نورو ژبو زده کړه څه ګټه لري؟
- که موږ له نورو ژبو سره بلدتیا ولرو، کولی شو چې په هغو مفاهمه وکړو او دوستان پیدا کړو؟

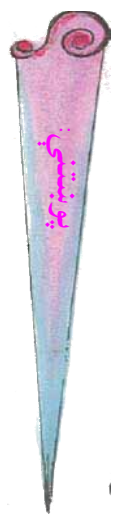
کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي له مورنۍ ژبې پرته بله هره ژبه چې یې زده وي په هغې کې یوه کیسه یا بیه فکاهي زده کړي او خپلو ټولګیوالو ته دي ووايي.

موڅه: زده کوونکي به په دې پوره شي چې د بېلا بېلو قومونو ترمنځ ورته والی او گډه ځانگړتیاوې شته چې د هغوي د نږدېوالي سبب کېږي.

- آیا د نورو قومونو له دودونو سره آشنا یاست؟
- آیا د قومونو ترمنځ انساني او ټولنیزې اړتیاوې ورته والی لري؟
- آیا د سړینا، لباس، او خوراک له پلوه د قومونو غوښتنې یو ډول دي؟

په انځورونو کې څه ویني؟ ووايي؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دې په خپلو گروهونو کې د قومونو د گډو دودونو په هکله خبرې وکړي او نورو ته دې ووايي.
- زده کوونکي دې په گروهونو کې تمثيل کړي چې څه ډول د یو بل دودونو ته درناوی وکړي او هغه خپل وگني.

وښي لولۍ او مفهوم ترې واخلي.

موږ د بېلو قومونو زده کوونکي په یوه ټولګي کې لوست کوو او یو د بل دوستان یو یو بل ته درناوی کوو. اکثره د ونې، رنگ، پوستکي، وینستانو او ځانګړتیاوو له امله یو بل ته ورته یو. موږ ټول ګډې اړتیاوې لرو لکه کور، لباس، غذا، له ناروغیو ځان ساتنه او نور. دغه راز کار او بوختیا او سالم ښوونیز چاپیریال او تر ټولو مهم ګډ وطن لرو او زموږ د مطلق اکثریت خلکو دین د اسلام سپیڅلي دین دی.

سره لدې چې په ځینو دودونو کې توپیر لرو موږ زیات مشترک دودونه هم لرو.

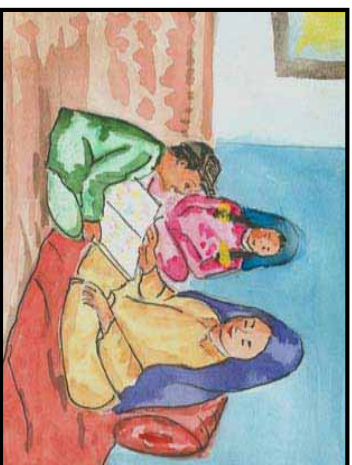
پوښتنې:

- څرنگه د ټولو قومونو د دودونو قدر وکړو؟
- د قومونو ترمنځ ګډې اړتیاوې کومې دي؟
- آیا پوهېږئ چې ستاسو د هغو ټولګیوالو تر منځ چې د نورو قومونو څخه دي څه ورته والی لیدل کېږي.

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دې قومي ورته والي په باره کې له خپل مور او پلار سره خبرې وکړي د دودونو ترمنځ دې د ورته والي او قومي دودونو لست جوړ کړي.

موخه: زده کوونکي به د ښاري او کليوالي ژوند ترمنځ توپیر وپېژني.

- ښاري او کليوالي ژوند څه توپیر لري؟
- ولې له ښارونو څخه لري کلیوالو سیمو ته د تفریح لپاره خو؟
- څرنگه کولی شو چې خپل چاپیریال پاک کړو؟

وایئ چې په انځورونو کې څه وینئ؟

فعالیتونه:

- زده کوونکي دي په څلور کسيزو ډلو کې تمثيل وکړي او د ښاري چاپيريال په هکله دي خبرې وکړي.
- زده کوونکي دي په انفرادي توگه، د استوگنې هغه چاپيريال انځور کړي چې هغه يې خوښيږي او وروسته دي هغه انځور نورو ته وښيي.

وېبي لوبۍ او مفهوم تړي واخلي

خدای (جل جلاله) ټول موجودات پیدا کړي دي او د انسانانو لپاره یې د استوګنې چاپیریال په واک کې ورکړی دی ځینې انسانان په ښارونو او ځینې ښارونو څخه لرې په کلیوالو سیمو کې ژوند کوي. ښاري او کلیوالي چاپیریال توپیر لري، ښاري چاپیریال ښه هوا نه لري خو د کلیوالي چاپیریال هوا ښه وي، ځکه چې هلته ګڼه ګوڼه کمه اوبه ډېرې او زیات ځنګلونه موجود وي.

پوښتنې

- ولې ښاري او کلیوالي چاپیریال توپیر لري؟
- کله مو د چاپیریال د ښه کولو فکر کړی دی؟
- ستاسو په نظر د استوګنې لپاره کوم چاپیریال غوره دی.

کورنۍ نډه:

زده کونکي دې په دې موضوعاتګانو له خپلې کورنۍ سره خبرې وکړي دهغوی نظر دې واورې او خپلو ټولګیوالو ته دې د استوګنې ښه چاپیریال وروپېژني.

موڅه: زده کونکي لوستل شوی مفاهیم او فصل درسته تکرار او د هغو څخه په ورځني ژوند کې کار واخلي.

- د نورو ژبو زده کړې ته څه اړتیا ده؟
- د سیمو ترمنځ دودونه څه توپیر لري.
- د بېلا بېلو قومونو خلک څه ورته والی لري.
- آیا د انسانانو د استوګنې چاپیریال توپیر لري؟

فعالیتونه:

- زده کونکي دې په ګروپونو کې خبرې وکړي او ودي وايي چې له تېرو لوستونو څخه يې کوم کارونه او ښک عملونه زده او عملي کړي.

وبی لوی او مفهوم تری واخلی

مونږ ټول زده کوونکي ټول هغه مفاهیم چې په دې کتاب کې موزده کړي دي په خپل ژوند کې تری کار اخلو زیار یاسو چې د یو بل ژبه زده کړو او د یو بل رواجونو ته درناوی ولرو.

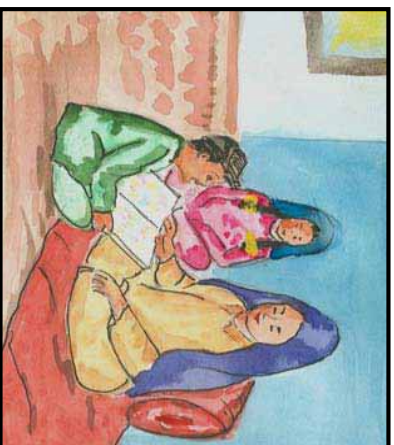
پوښتنې:

- د بېلابېلو ژبو زده کړه څه ګټه لري؟
- د ښاري او کلیوالي چاپیریال توپیر څه شي دی؟
- د بېلابېلو قومونو د دودونو څه ډول درناوی وکړو؟

کورنۍ دنده:

زده کوونکي دي د هغو مفاهیمو په باره کې چې زده یې دي له خپلو کورنیو سره خبرې وکړي. د هغوي نظر یې دي واورې او په هغوی دي عمل وکړي.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library